

Ungmennir á vegum Vinnuskólans vinna hér hörðum höndum við að fegra borgina – reyta arfa, stinga upp illgresi auk tilfallandi verkefna. Þessi hressi garðyrkjuflokkur, var við störf á hringtorgi á mótum Sóleyjargötu og Njarðargötu skammt frá Ráðhúsi Reykjavíkur þegar ljósmyndari Fréttablaðsins leit þar við og smellti mynd af brosandi ungmennum.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Hriktir í stoðum ríkiseinokunar

Tilraunir ríkisfyrirtækisins til að koma í veg fyrir að netverslun afhendi áfengi beint af lager hafa enn ekki skilað árangri. Samkeppnisumhverfið gjörbreytist ef slík starfsemi heldur velli.

thorsteinn@frettabladid.is

VIÐSKIPTI Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins hefur enn ekki náð að kveða niður netverslun sem býður upp á afhendingu á áfengi samdægurs og lægra verð. Eftir því sem tíminn líður verður æ líklegra að fleiri fyrirtæki fylgi í kjölfarið.

„Ég hef fulla trú á því að þetta framtak opni augu manna fyrir því að það er komið að endalokum núverandi fyrirkomulags á smásölu áfengis þar sem ríkið hefur allt í hendi sér. Að sú stund sé runnin upp og ekki verði stigið til baka,“

segir Andrés Magnússon, framkvæmdastjóri Samtaka verslunar og þjónustu.

Franska fyrirtækið Santewines SAS, sem er í eigu Arnars Sigurðssonar, opnaði í byrjun maí netverslunina sante.is þar sem viðskiptavinir geta keypt áfengi og fengið það afhent af lager hér á landi um leið og kaupin hafa átt sér stað. Þannig gat almenningur í fyrsta sinn keypt áfengi af innlendum vörulager án milligöngu Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins.

ÁTVR sagðist ætla að leggja fram kröfu um lögbann á starfsemi og kærði hana auk þess til lögreglu. Frá því var greint um miðjan maí og í ljósi þess að lögbannskröfur eru aðgerðir til bráðabirgða virðist því sem ríkisfyrirtækið hafi ekki haft erindi sem erfiði. Sömuleiðis virðist ákærusvið lögreglu ekki hafa talið lagagrundvöll til inngripa. Þá fór

Ég held að flestir hafi á tilfinningunni að ÁTVR sé óvísst um hvernig það eigi að bregðast við.

Andrés Magnússon, framkvæmdastjóri Samtaka verslunar og þjónustu.

ÁTVR einnig fram á að hafið yrði áminningarferli hjá Sýslumanninum á höfuðborgarsvæðinu.

„Frekari viðbrögð eru vel hugsanleg, enda hefur ÁTVR lýst þeirri eindregnu afstöðu sinni að starfsemi vefverslananna standist ekki lög og æskilegt væri að fá staðfestingu dómstóla á því,“ segir í svari ÁTVR.

Aðspurður segist Andrés eiga von á því að stór smásöluvirkir fylgi í fótspor Sante.

„Ég held að flestir hafi á tilfinningunni að ÁTVR sé óvísst um hvernig það eigi að bregðast við. Fyrstu viðbrögðin voru að fara í hart og krefjast lögbanns á starfsemi Sante. Það hefur ekki gengið eftir. Það hafa ekki verið neinar aðgerðir af hálfu sýslumanns eða lögreglunnar sem vitað er um. Eftir því sem tíminn líður þeim mun meira styrkjast menn í trú um að ekki verði til baka snúið,“ segir Andrés. **SJÁ MARKAÐINN**

Alvotech skoðar skráningu á Íslandi

hordur@frettabladid.is

VIÐSKIPTI Stjórnendur Alvotech skoða nú þann valkost að félagið verði einnig skráð á hlutabréfamarkað á Íslandi, samtímis skráningu í kauphöll í Bandaríkjunum í haust.

Félagið stefnir að því að afla sér um 150 til 175 milljónum Bandaríkjadala með hlutafjárútboði í aðdraganda skráningarinnar, sem yrði bæði frá erlendum og innlendum fjárfestum.

Áætlað er að tilkynna um skráningaráform Alvotech vestanhafs í næsta mánuði, þar sem horft er til annaðhvort Nasdaq eða NYSE kauphallarinnar, og að áskriftasöfnun vegna útboðsins hefjist á komandi vikum.

Ef áform Alvotech um tvískráningu í Bandaríkjunum og á Íslandi ganga eftir, verða Landsbankinn og Arion banki ráðgjafar við skráningarferlið hér innanlands. **SJÁ MARKAÐINN**

Sjáðu verðið strax á tm.is

Þú færð okkar besta verð og getur tryggt þig og þína á örfáum mínútum á **tm.is**

TM

Hugsum í framtíð

Vinnuvika upp á fjóra daga hefur vakið heimsathygli.

FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR

Vinnuvikan hér á landi slær í gegn

benediktboas@frettabladid.is

VINNUMARKAÐUR Eftir að BBC fjallaði um styttingu vinnuvikunnar hér á landi tóku aðrir fjölmiðlar heims að elta ríkisfjölmiðilinn í Bretlandi. Fréttir birtust meðal annars í Rúmeníu, Nýja-Sjálandi, Kanada og Þýskalandi í gær. Þá gerðu USA Today og CNBC frá Bandaríkjunum sérinnslög um vinnuvikuna og þykir heimsmiðlum hafa tekist vel til hér á landi.

Hér innanlands hafa starfstéttir þó lýst misjafnri reynslu af vinnustyttingu og fjarlli lagi að einhugur sé um hvernig eigi að innleiða hana. Má þar nefna landamæraaverði, lögreglu og fleiri stéttir sem vinna vaktavinnu. ■

Þingið komið aftur í frí eftir stuttan vinnudag

Alþingi var kallað saman í miðju sumarfríi vegna mistaka í afgreiðslu frumvarps um fjármál stjórnmálasamtaka og frambjóðenda. Hér sést Katrín Jakobsdóttir í pontu. Þingfundi var slitið á þriðja tímanum og þingið mun ekki koma saman aftur fyrr en eftir þingkosningarnar 25. september.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Íslandsfáni Sveins kominn til landsins

benediktboas@frettabladid.is

MINJAR Fáni með með eiginhandararitun Sveins Björnssonar, fyrsta forseta lýðveldisins, kom til landsins í gær með nýjasta skipi Eimskips, Brúarfossi, eftir siglingu frá Árósum. Fáninn kostaði, samkvæmt danska uppboðshúsinu Bruun Rasmussen, 11 þúsund og 500 danskar krónur eða 227 þúsund íslenskar krónur þegar hann var keyptur. Þrjú boð voru í fánann, sem er annar tveggja með áritun af þessu tagi og var gjöf forsetans á uppboð til styrktar uppgjafahermönnum úr síðari heimsstyrjöldinni. Vínafélag Þjóðminjasafnsins, Minjar og saga, átti hæsta boð og hreppti fánann.

Skipstjóri Brúarfoss, Jón Ingi Þórarinsson, afhenti Stefáni Einari Stefánssyni, formanni Minja og sögu, fyrir hönd stjórnar félagsins, fánann. Í ágúst næstkomandi er stefnt að því

Fáninn er 131×188 cm og er áritaður af Sveini Björnssyni, fyrsta forseta lýðveldisins.

að Þjóðminjasafnið veiti fánanum formlega viðtöku.

Vínafélag Þjóðminjasafnsins var stofnað árið 1988. Meðal skilgreindra verkefna þess er að afla safninu merkra muna sem að áliti sérfræðinga eru best varðveittir í safninu. Þjóðfáninn með eiginhandararitun Sveins Björnssonar bætist senn í hóp margra gripa sem félagið hefur áður afhent safninu. ■

Stolt af rauða hárinu

Vigdís Birna, rauðhærðasti Íslendingurinn árið 2021, segist stolt af rauða hárinu. Hún skemmti sér konunglega á Írskum dögum á Akranesi síðustu helgi.

ingunnlara@frettabladid.is

SAMFÉLAG Vigdís Birna, 13 ára stúlka, er rauðhærðasti Íslendingurinn árið 2021. Vigdís sigraði í keppni rauðhærðra sem var haldin í tuttugasta og annað sinn á Írskum dögum á Akranesi.

Rauður er sjaldgæfasti háralitur í heimi og er algengastur meðal Vesturlandabúa. Tíðnin er hæst á Írlandi og Skotlandi og því víðeigandi að finna rauðhærðasta Íslendinginn á Írskum dögum. Aðeins 6 til 8 prósent Íslendinga eru náttúrulega rauðhærðir.

Vigdís Birna býr á Akranesi hjá mömmu sinni, Úrsúlu Guðmundsdóttur, og á Hvítárvöllum í Borgarfirði hjá pabba sínum, Arnþóri Ólafssyni. Rautt hár er arfgengt og gengur rauða hárið í báðar ættir Vigdisar en pabbi hennar er rauðhærður og einnig amma hennar í móðurætt, Úrsúla Árnadóttir sóknarprestur. Vigdís segist stolt af rauða hárinu sem tryggði henni fyrsta sætið.

„Það var geggjað að vinna. Mig hefur stundum langað til að breyta um lit en mér finnst samt gott að vera rauðhærð,“ segir Vigdís í samtali við Fréttablaðið. „Það er skemmtilegt að fá hrós um hárið manns,“ bætir hún við og hlær.

Vigdís skemmti sér konunglega á hátíðinni, skemmtilegast var karnivalið á Merkurtúni.

Keppnin var haldin í tuttugasta og annað sinn og voru alls tólf rauðkur skráðar til leiks. Helga Dís hlaut annað sæti og Rúrik Logi það þriðja og fengu þau fengu gjafabréf frá Frystihúsinu í verðlaun. Vigdís hlaut í verðlaun 50 þúsund króna gjafabréf frá Icelandair. Hún skemmti sér konunglega á Írskum dögum og kíkti í öll tækin á Merkurtúni.

Vigdís Birna er 13 ára mæð sem fær rauða hárið frá pabba sínum og ömmu í móðurætt.

MYNDIR/SUNNA GAUTADÓTTIR

Rúrik Logi lenti í þriðja sæti.

Helga Dís hreppti annað sæti.

Fríða Kristín Magnúsdóttir viðburðastjóri hjá Akraneskaupstað segir hátíðina hafa gengið eins og í sögu. Fríða er sjálf mikil bjartsýnismanneskja og skipulagði hátíðina með það í huga að öllum takmörkunum yrði aflétt, sem var svo staðfest viku fyrir hátíðina. Hún segir keppnina vel sótt, enda má rekja rautt hár Íslendinga til Kelta.

„Írskir landnámsmenn komu hingað fyrst og þess vegna höldum við Írská daga,“ segir Fríða, en í bókinni Akranes – saga og samtíð er farið yfir sögu bræðranna sem námu land á Skaganum.

„Þessir bræður voru Þormóður og Ketill Bresasynir, bornir og barnfæddir á Írlandi, en af norskum ættum. Bresasynir námu Akranes allt, Þormóður sunnan Akrafjalls og Ketill norðan.“ ■

Allt fyrir veisluna á einum stað

Skraut, borðbúnaður, búningar og tækjaleiga

PARTYBUDIN

FAXAFEN 11, 108 REYKJAVÍK, S: 534-0534
WWW.PARTYBUDIN.IS

**Komdu í okkar besta pakka
fyrir alla fjölskylduna**

 + + + = **19.990 kr.**
ALLT ÓTAKMARKÐ

Prefalt fleiri farþegar til Íslands

urduryrr@frettabladid.is

FERÐALÖG Rúmlega þrefalt fleiri flugu milli landa með Icelandair í júní 2021 miðað við maí sama ár. Þetta kemur fram í fréttatilkynningu frá Icelandair Group.

Farþegar í millilandaflugi hjá flugfélaginu voru um 72 þúsund í júní en tæplega 22 þúsund í maí. Rúmlega 22 þúsund flugu innanlands í júní, 4 þúsund fleiri en mánuðinn áður.

Samkvæmt Boga Nils Bogasyni, forstjóra Icelandair Group, voru 45 þúsund farþegar fluttir til Íslands nú í júní, rúmlega þrefalt fleiri en í maí.

„Það gefur okkur ákveðna mynd af því hversu eftirsóttur áfangastaður Ísland er, í heimi þar sem ferðavilji er að aukast jafnt og þétt samhliða bólusetningum og auknu svigrúmi til ferðalaga,“ segir hann. ■

Kolbrún Baldursdóttir, oddviti Flokks fólksins í Reykjavík.

Fer fram á skoðun innri endurskoðunar

arib@frettabladid.is

REYKJAVÍK Kolbrún Baldursdóttir, oddviti Flokks fólksins í Reykjavík, hefur óskað eftir að innri endurskoðun Reykjavíkurborgar skoði fjármálahreyingar þjónustu- og nýsköpunarsviðs.

Líkt og greint hefur verið frá hyggst borgarstjórn verja tíu milljörðum króna á næstu þremur árum í að nútímavæða þjónustu borgarinnar.

Kolbrún segir það ekki umdeilt að rafrænir ferlar muni einfalda afgreiðslu erinda. „Ég hef verið að rýna í hvernig fjármagninu er varið og orðið bara hálf miður mín,“ segir Kolbrún. Örtast hún að fjármagninu sé ekki varið með skynsamlegum hætti og vill því að innri endurskoðun farið yfir málið. „Ég sagði við innri endurskoðanda að ef hann segir mér að allt sé eðlilegt og skynsamlega farið með fjármagn borgarbúa þá muni ég ekki segja meira.“ ■

Fjórfold aukning á lönduðum lúðum

urduryrr@frettabladid.is

FISKVEIÐAR Skráður, landaður afli af lúðu hefur fjórfaldast frá árinu 2012 til ársins 2020. Beinar veiðar á lúðu voru gerðar ólöglegar árið 2012 og veiðiskipum hefur verið gert að sleppa öllum lífvænlegum lúðum.

Hafrannsóknastofnun Íslands mælir með því að sú reglugerð verði áfram í gildi en þrátt fyrir að stofnstærð hafi aukist nokkuð frá árinu 2012 er hún enn mjög lítil, samkvæmt skýrslu stofnunarinnar.

Landaður lúðuaflí eykst milli ára. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Landaður afli af lúðu var rúmlega 35 þúsund kíló árið 2012 en tæplega 143 þúsund kíló árið 2020.

Helsta aukning á löndun kemur úr botnvörpuveiðum eða um 85 prósent. Langveiðiskip hafa skráð nánast engan afla frá því reglugerðin tók gildi og eru með flestar skráningar af slepptum lúðum.

Í skýrslu Hafró er gefið til kynna að tölur yfir slepptar lúður geti verið skakkar þar sem ekki er víst að öll skip skrái hjá sér hvert atvik. Á árunum 2018-2019 voru mun fleiri skip sem skráðu lúðusleppingar en árið 2020, en fjöldi lúða sem var sleppt hélt svipaður. ■

Einn þrjátíu eigenda Ísólfsskála kærði lagningu ljósleiðara vegna eldgossins

Formaður landeigendafélags jarðarinnar Ísólfsskála er af einum meðeiganda sinna sagður hafa farið út fyrir heimildir sínar með því að veita samþykki fyrir lagningu rafstrengs og ljósleiðara eftir að eldgosið hófst

gar@frettabladid.is

ELDGOS Úrskurðarnefnd umhverfis- og auðlindamála vísaði frá kæru eins eiganda jarðarinnar Ísólfsskála, sem er sunnan gosstöðvanna í Geldingadöllum, vegna lagningar ljósleiðara og rafstrengs á jörðinni.

Kemur fram í úrskurði nefndarinnar að ríkislögreglustjóri hafi eftir að eldgosið hófst óskað eftir því við Neyðarlínuna ohf. að hún kæmi upp fjarskiptum á svæðinu. Þann 20. apríl hafi Neyðarlínan óskað eftir leyfi landeigenda Ísólfsskála til að koma rafstreng og ljósleiðara frá plani við upphaf gönguleiðar að gosstöðvunum við Langahrygg.

„Sama dag sendi kærandi tölvupóst til sviðsstjóra skipulags- og umhverfissviðs hjá Grindavíkurbæ þar sem fram kom að kærandi hefði komið að verktökum með vinnuvélar sem sögðust vera að hefja lagningu jarðstrengja á Langahrygg og að til þess hefðu þeir leyfi formanns Landeigendafélags Hrauns,“ segir í úrskurðinum.

Sviðsstjóri skipulags- og umhverfissviðs Grindavíkurbæjar hefði svarað fyrirspurn landeigandans 6. maí og sagt að sveitarfélagið hefði fyrir sitt leyti gefið munnlegt leyfi með fyrirvara um samþykki landeiganda. Einnig að formaður Landeigendafélags Ísólfsskála hefði

Jörðin Ísólfsskáli og byggingar þar eru sagðar í hættu vegna hraunrennslis frá Geldingadöllum. FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Leyfið hafi fjárhags- og tilfinningaleg áhrif í för með sér.

Landeigandi.

samþykkt framkvæmdina. Landeigandinn sem kærði er einn af um þrjátíu eigendum Ísólfsskála. Sagði hann að framkvæmdaleyfi til lagningar jarðstrengja hefði verið veitt án heimildar landeigenda óskipts eignarlands Ísólfsskála.

„Landareignin hafi verið í eigu og ábúð forfeðra og ættingja kæranda síðustu 150 ár. Sveitarfélagið hafi mátt vita að þörf væri á samþykki allra landeigenda til útgáfu hins kærða leyfis. Leyfið hafi fjárhags- og tilfinningaleg áhrif í för með sér, meðal annars vegna takmarkaðrar notkunar lands vegna landhelgunar jarðstrengja, óafturkræfs jarðrasks og rýrnunar landgæða,“ segir um málsrök kærandans í umfjöllun úrskurðarnefndarinnar. Vildi hann að framkvæmdaleyfið yrði fellt úr gildi og að landeigendur fengju bætur.

Grindavíkurbær krafðist þess að málinu yrði vísað frá. Einnig hafi verið litið til þess að um brýna nauðsyn hafi verið að ræða og sé framkvæmdin nauðsynleg til að tryggja öryggi almennings og ann-

arra á svæðinu, vitnar úrskurðarnefndin í sjónarmið Grindavíkurbæjar sem einnig mótmælti því að gefið hefði verið munnlegt framkvæmdaleyfi.

Kærandinn sagði athugasemdir Grindavíkurbæjar staðfesta að sveitarfélagið hafi veitt framkvæmdaleyfi til jarðstrengjalagna. „Sveitarfélagið ætli að fría sig ábyrgð á veitingu framkvæmdaleyfis vegna fullyrðinga um neyðartilvik sem hafi aldrei verið lýst yfir vegna eldgossins á Reykjanesskaga,“ er haft eftir landeigandanum.

Úrskurðarnefndin sagði ekki liggja fyrir framkvæmdaleyfi og að málið heyrði ekki undir nefndina. Þá leysi nefndin hvorki úr eignaréttarlegum ágreiningi né taki afstöðu til bótakrafna. Því væri málinu vísaði frá. ■

Ný Ferðagjöf! Notaðu hana í sumar.

Gildir út september

Sæktu þína gjöf á island.is og komdu með í ferðalag um landið okkar í sumar!

ÍSLAND
**KOMDU
MEÐ**

SÍÐASTI SÉNS

**TAX
FREE**

**SNYRTIVÖRU
DAGAR**

1. - 7. júlí

**Taxfree*
af öllum snyrtivörum**

*Taxfree jafngildir 19,36% afslætti

HAGKAUP

Snyrtivara

Að sjálfsgöðu fær ríkissjóður 24% virðisaukaskatt af þessari sölu.

Skora á ráðherra að breyta úthlutun strandveiðikvóta

kristinnpall@frettabladid.is

STRANDVEIÐ Heimastjórn Borgarfjarðar sendi áskorun til sjávarútvegsráðherra á nýjasta fundi sínum þar sem kallað er eftir aðgerðum til að koma í veg fyrir stöðvun strandveiða ef kvótinn klárast í ágúst. Um leið var kallað eftir því að fundin yrði lausn á strandveiðikerfinu til þess að tryggja öllum bátum landsins 48 daga af veiðum.

Mikilvægt sé að ráðstafa aflaheimildum með slíkum hætti að hægt sé að tryggja að strandveiðar nýtist landinu öllu og

bátar á svæðum þar sem veiðin gengur betur síðari hluta sumars geti veitt á þeim tíma sem aflinn er hvað mestur og verðmæstastur. Eins og staðan er núna lítur út fyrir að útgefinn strandveiðikvóti sumarsins muni að öllu óbreyttu ekki duga út ágústmánuð. Samkvæmt reglugerð sem unnin var í samstarfi við Fiskistofu er heildarkvótinn 11.100 tonn af óslægðum botnfiski.

„Áður fyrr var landinu svæðaskipt þegar kom að strandveiðum en það var ekki gallalaust. Svo var kerfinu breytt og var þá ákveðið að hver bátur fengi tólf daga í hverjum

Besti aflinn ætti að veiðast á næstu vikum á Borgarfirði.

FRÉTTABLAÐIÐ/STEFÁN

mánuði. Með því átti að gefa mönnun tækifæri á að stýra því betur hvenær það yrði farið út að veiða þegar aðstæður hentuðu betur. Á fyrsta ári reyndist kerfið vel en í fyrra var veiðin búin snemma og það stefnir allt í sömu niðurstöðu í ár,” segir Eypór Stefánsson, formaður heimastjórnar Borgarfjarðar, aðspurður út í bókunina.

„Á vestanverðu landinu er besti veiðitíminn fyrri hluta sumars á meðan það er í lok sumars hér. Núna erum við að sjá stærstu fiskana sem eru hvað verðmætastir. Okkur þykir því ákveðin

ósanngirni felast í því að það sé skellt í lás á austurhluta landsins þegar verðmætasti og besti aflinn er til boða. Þetta kerfi er því betur sniðið að öðrum landshlutum og mætti endurskoða það eða tryggja að hluti kvótans sé enn til staðar í ágúst,” segir Eypór og tekur undir mikilvægi þessa atvinnugeira fyrir Borgarfjörð.

„Þetta er ein helsta tekjulind hafnarinnar á Borgarfirði. Það er stutt á miðin og fyrir vikið koma aðkomubátar þegar aflabrogið eru orðin góð. Þá er maður hræddur um að það verði lítið eftir. ■

Dagur og Sigurður handsala samninginn í gær.

MYND/ADSEND

Áratugur í að ný Sundabraut rísi

benediktboas@frettabladid.is

SAMGÖNGUR Sigurður Ingi Jóhannsson samgöngu- og sveitarstjórnarráðherra og Dagur B. Eggertsson borgarstjórinn í Reykjavík undirrituðu í gær yfirlýsingu um lagningu Sundabrautar.

Stefnt er að því að mannvirkid verði tekið í notkun árið 2031. Ríki og borg sammælast um það í yfirlýsingunni að Sundabraut verði lögð alla leið í Kjalarnes í einni samfelldri framkvæmd og að alþjóðleg hönnunarsamkeppni verði haldin um útlit Sundabráar, verði hún fyrir valinu. Samkvæmt skýrslu starfshóps um legu brautarinnar stóð að Sundabrá væri 14 milljörðum ódýrari kostur en Sundagöng, miðað við frumkostnaðaráætlun.

Sigurður segir að brúin gæti orðið kennileiti borgarinnar. „Brúin verður aðgengileg fyrir gangandi og hjólandi og verður kennileiti borgarinnar.“ ■

Listalýðskólinn fékk vænan styrk

kristinnpall@frettabladid.is

SEYÐISFJÖRÐUR Byggðarráð Múlaþings samþykkti á fundi sínum í vikunni að verða við beiðni LungA skólans um styrkveitingu með styrk upp á fjórar milljónir króna. Beiðni um styrkveitingu til næstu tveggja ára verður tekin síðar fyrir eftir umfjöllun á fræðslusviði samhliða fjárhagsáætlunargerð. Ákvörðunin var samþykkt samhliða.

Fram kemur á heimasíðu skólans að hann sé fyrsti listalýðskólinn á Íslandi og settur á laggirnar árið 2013. Kennt er í tveimur tólf vikna önnum á ári og er lögð áhersla á list, listamennsku og listsköpun. Var lítið til þess að skólinn var nýlega viðurkenndur sem lýðskóli þegar samþykkt var að úthluta styrknum. ■

Lögmenn krefjast þess að frávísunin standi og Jóhann greiði málskostnað

Lögmenn bandarískra tónlistarfyrirtækja sem Jóhann Helgason stefndi vegna meints stuldar á laginu Söknuði, segja dómarrann sem vísaði máli hans frá í Los Angeles hafa gert mistök með því að verða ekki við kröfu um að Jóhann greiddi 323 þúsund dali í málskostnað.

gar@frettabladid.is

DÓMSMÁL Málaferlin vegna lagastuldarmáls Jóhanns Helgasonar eru enn til meðferðar hjá áfrýjunardómstól í Kaliforníu. Fram hefur komið að dómari sem vísaði máli Jóhanns frá hafnaði kröfu andstæðinga hans í málinu um að hann greiddi 323 dala lögmanskostnað þeirra.

Jóhann stefndi meðal annars norska lagahöfundinum Rolf Lövald og tónlistarfyrirtækjunum Universal og Warner fyrir meintan lagastuld með því að lagið You Raise Me Up frá árinu 2001 væri í raun lagið Söknuður sem Jóhann samdi og Vilhjálmur Vilhjálmsson söng inn á plötu árið 1977.

Dómari féllst á málflutning andstæðinga Jóhanns um að sérfræðimat tónlistarfræðings sem vann skýrslu fyrir hann væri ónothæft því þar væri ekki nægilega sýnt fram á að lögin tvö ættu ekki sameiginlegan grunn í þjóðlaginu Danny Boy, sem enginn ætti höfundarrétt að. Hins vegar hafnaði dómarrinn fyrrnefndri málskostnaðarkröfu á hendur Jóhanni, því hann hafi verið í góðri trú er hann höfðaði mál sitt.

Jóhann fyrir sitt leyti áfrýjaði frávísuninni enda vill hann að málið fái efnislega meðferð fyrir kviðdómi. Andstæðingar hans áfrýjuðu hins vegar niðurstöðu dómarrans um að hann þyrfti ekki að greiða málskostnaðinn – sem á gengi dagsins í dag samsvarar ríflega 40 milljónum króna.

Viðbúid er að enn frekari kröfur um greiðslur á hendur Jóhanni komi

Jóhann Helgason heldur enn í vonina um að lagastuldarmál hans komist fyrir kviðdóm og fái efnislega meðferð.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

»

Eru nægar sannanir fyrir því í gögnunum að kröfur stefnandans [Jóhanns Helgasonar] voru augljóslega reistar á sandi.

Úr greinargerð lögmanna Warner og Universal.

fram, verði dæmt gegn honum varðandi málskostnaðinn.

Lögmenn tónlistarfyrirtækjanna hafa nú lagt fram lokagreinargerð sína fyrir áfrýjunardómstólnum og er þá næst á dagskrá þar að finna dagsetningu fyrir munnlegan mál-

flutning áður en áfrýjunarmálin tvö verða tekin til dóms.

„Fyrst og fremst hefur stefnandi [Jóhann] ekkert svar við þeirri staðreynd að hann kynnti og setti fram sérfræðiskýrslu eftir tónfræðinginn Judith Finnell sem tókst ekki að útiloka óverndanlega þætti úr almannaeigu og öðrum fyrri lögum eins og krafist er,” segja lögmennirnir, sem kveða þetta stangast á við dómafordæmi bæði í Hæstarétti Bandaríkjanna og í undirrætti í New York. Aðrir dómstólar hafi ekki hikað við að verða við málskostnaðarkröfum þeirra sem stefnt sé í málum þar sem þetta skilyrði sé ekki uppfyllt.

Lögmenn tónlistarfyrirtækjanna segja dómarrann á fyrra stigi málsins hafa gert mistök er hann taldi Jóhann hafa höfðað mál sitt í góðri trú. Hann hafi þvert á móti vítað af sameiginlegum líkindum You Raise

Me Up og Söknuðar við lagið Danny Boy sem sé utan höfundarréttar og í almannaeigu.

„Þótt kröfur stefnandans [Jóhanns] séu ef til ekki svo langsóttar að þær séu fáránlegar eða byggðar á ranghugmyndum þá eru nægar sannanir fyrir því í gögnunum að kröfur stefnandans voru augljóslega reistar á sandi, meðal annars vegna þess að stefnandi komst að því árum áður en hann höfðaði málið að öll tónlistarleg líkindi laganna stafa frá hinu vinsæla lagi í almannaeigu, Danny Boy,” segir í greinargerð lögmanna Warner og Universal.

Áður hefur komið fram að Jóhann og lögmaður hans hafna þessu alfarið og tónlistarfræðingurinn sem vann mat sitt fyrir Jóhann segir meiri líkindi milli You Raise Me Up og Söknuðar innbyrðis en milli hvors lagsins fyrir sig og Danny Boy. ■

Nýr Arnarnesvegur gæti létt á umferðartöfum

thorgrimur@frettabladid.is

SAMGÖNGUR Kynningarfundur á vegum Betri samgangna og Vega-gerðarinnar fór fram í gær og þar kynntar stofnframkvæmdir sem fyrirhugaðar eru á næstu árum.

Áætlað er að lokaáfangi Arnarnesvegur muni létt á umferð um Vatnsendaveg og þannig auka öryggi vegfarenda og stytta ferðatíma. Jafnframt standa vonir til þess að með fjölgun ferðaleiða muni umferð einnig léttast á Reykjanes-

braut og að vegurinn muni þannig hafa jákvæð áhrif á flæði umferðar.

„Markmiðið er að koma almenningsamgöngum aftur upp í tólf prósent eins og þær voru fyrr á árum. En eftir sem áður mun bílaumferð halda áfram að aukast og stærsta verkefnið verður áfram að glíma við bílaumferðina,” segir Árni Matthiesen, stjórnarformaður Betri samgangna.

Árni segir að frá níunda áratugnum hafi bílaeign aukist með aukinni velmegun. Þá hafi höfuðborgar-

svæðið þanist út og vegalengdir sem fólk þurfi að fara hafi lengst. „Það hefur leitt til þess að almenningsamgöngur hafa kannski ekki haldið eins vel í þróunina og hefði þurft að gerast. Það sem við erum að gera með borgarlínuna hafa nágrannabjóðir okkar verið að gera í tuttugu til þrjátíu ár,” sagði Árni.

Ármann Kr. Ólafsson, bæjarstjóri Kópavogs, segir framkvæmdirnar langþráðar fyrir Kópavogsbæ enda muni létt á umferð um bæjarfélagið.

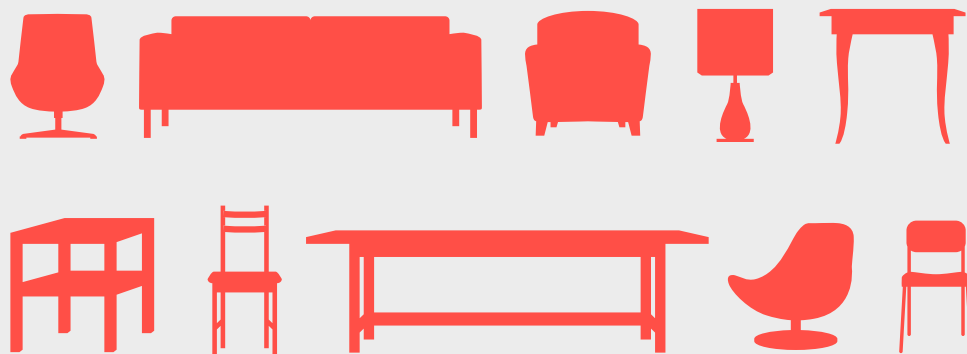
„Eins og staðan er núna eru gatnamót Breiðholtsbrautar og Vatnsendavegar stífluð á háannatíma. Biðtími þar er allt of langur og þessi tenging fyrir íbúa uppi í Vatnsenda og atvinnuhverfið þar bara algjör bylting fyrir okkur.

Þá mun þetta gjörbreyta viðbragðsflýti neyðarbíla sem var algjörlega óviðunandi. Viðbragðstíminn verður núna innan settra marka. Svo er þetta líka góð tenging fyrir allan Kópavog við byggðirnar til beggja hliða,” segir Ármann. ■

LÝKUR Á
LAUGARDAG
10. JÚLÍ

TILTEKTAR DAGAR

20-70% AFSLÁTTUR

TÖKUM TIL Á LAGER, RÝMUM TIL FYRIR NÝJUM VÖRUM.
SÓFAR, STÓLAR, RÚM, LJÓS, BORD O.S.FR.V Á ÓTRÚLEGU VERÐI

KOMDU NÚNA OG GERÐU FRÁBÆR KAUP

Vogue
FYRIR HEIMILIÐ

#metookvíði

Aðalheiður
Ámundadóttir
adalheidur
@frettabladid.is

Mörg okkar finnum fyrir kvíða gagnvart þátttöku í nýju #metoo bylgjunni. Umræðan er svart-hvít og við vitum ekki hvort við eigum að tjá okkur eða þegja og hvort það sem okkur langar að segja muni mælast vel eða illa fyrir; hvort okkur verði ef til vill slaufað vegna orða okkar og afstöðu.

Umræðan varðar ekki aðeins grundvallar-regluna um að maður sé saklaus uns sekt hans er sönnuð, heldur þurfum við líka að taka afstöðu til friðhelgi einkalífs og síðast en ekki sist tjáningar-frelsinsins. Það væri stíf túlkun á tjáningarfrelsinu að meina fólki að greina frá ofbeldi sem það hefur orðið fyrir á þeim vettvangi sem því sýnist. Málin vandast hins vegar þegar fjallað er um meinta hegðun sem getur ekki talist til hegningarlaga-brots en er á engan hátt aðgreind frá ásökunum um kynferðisofbeldi.

Þær konur sem leitt hafa umræðuna á undan-förnum vikum og mánuðum virðast eiga tvíþætt erindi við þjóðina. Annars vegar hafa þær tekið lögin í eigin hendur vegna vantrausts til lög-gæsluyfirvalda og dómstóla þegar kemur að kyn-ferðisbrotum. Hins vegar gera þær kröfu um betri menningu í samskiptum kynjanna. Þessu tvennu; það er að segja meðferð kynferðisbrota og kröfu um betri menningu, er hins vegar itrekað blandað saman þannig að öll hegðun karlmanna er flokkuð til kynferðisbrota og þau sem fyrir henni verða eru skilgreind sem þolendur ofbeldis.

Okkur sem störfum á fjölmiðlum er ákveðinn vandi á höndum í þessari umræðu. Að hluta til vegna þess að við þurfum að geta greint þarna á milli. Í fyrsta lagi getum við ekki tekið upp allar þær reglur sem settar hafa verið í umræðunni. Við getum til dæmis ekki lýst því yfir sem almennt reglu að við trúum þolendum. Fæstir fjölmiðlar myndu setja þolanda ofbeldis og þolanda dóna-skapar í sama flokk eða telja þau jafn ólánsöm, enda alger firra að gera ekki greinarmun á þeim sem orðið hefur fyrir nauðgun og þeim sem Ingó veðurguð hefur blikkað á tónleikum.

Í öðru lagi ber okkur að sýna umfjöllunarefnum tillitssemi, vanda upplýsingaöflun um þau og kanna sannleiksgildi fréttar. Það flækir vissulega umfjöllun um málið að margar þeirra frásagna sem deilt hefur verið á samfélagsmiðlum eru nafn-laugar og oft erfitt að sannreyna þær.

Lögregla og dómstólar myndu gera samfélaginu mikið gagn með því að hysja upp um sig buxurnar í þessum málaflokki, þó ekki væri nema til þess að forða samfélaginu frá því að springa í loft upp við að reyna að leysa málin eftir frumskógarlög-málinu.

Á meðan þurfum við hin að sýna hvert öðru smá þolinmæði og umburðarlyndi. Langflest viljum við uppræta kynferðisofbeldi í samfélaginu. Við viljum líka að fólk komi almennt vel fram hvert við annað. Það eru hins vegar enn skiptar skoðanir um það í samfélaginu hvort við eigum að henda á haugana öllum þeim kerfum sem við höfum hingað til lagt traust okkar á, eða hvort þeim er enn viðbjargandi. ■

”
Lögregla og dómstólar myndu gera samfélaginu mikið gagn með því að hysja upp um sig buxurnar í þessum málaflokki.

Brautirnar eru fánlegar með mjúklökun

Mikið úrval rennihurðabrauta frá **GEZE** Þýsk gæðavara.

JÄRN & GLER
Skútuvogi 1h - Sími 585 8900
www.jarngler.is

■ Halldór

■ Frá degi til dags

toti@frettabladid.is

Kötlulýsing

Kötlupættir Baltasars Kormáks hafa fengið gríðarlegt áhorf á Íslandi eftir að þeim var sleppt lausum í botnlaust afþreyingarstreymi Netflix og allir virðast hafa skoðanir á þáttunum, jafnvel án þess að hafa séð þá eða horft til enda. Katla markar enda ýmis tímamót í íslenskri sjónvarps-sögu en í öllu fjaðrafokinu hefur lítið farið fyrir þeim stórtíðindum að með svokall-aðri sjónlýsingu fengu blindir og sjónskertir í fyrsta skipti að upplifa nýtt sjónvarpsefni á íslensku almennilega um leið og alsjáandi.

Mannréttindi og brot

Sjónlýsing færir sjónræna upp-lifun í orð og þykir sjálfsögd víða um heim enda hreint og klárt mannréttindamál samkvæmt Evrópustöðlum og samningi Sameinuðu þjóðanna, sem Ísland er aðili að, sem kveða á um að fótluðu fólki sé tryggt aðgengi að menningarlegu umhverfi. Netflix tekur þessar skyldur greinilega hátiðlega en fyrsta sjónlýsingin fyrir sjónvarp á íslensku var samin, þýdd og tekin upp fyrir glæpabættina Brot á Netflix en fylgdi þátt-unum ekki þegar RÚV frum-sýndi þá áður en þeir rötuðu á streymisveituna. ■

Það verður aldrei til einskis

Logi Einarsson
formaður Sam-fylkingarinnar.

Stundum er því haldið fram að loftslagsbreytingar af mannavöldum séu falsfréttir, það sé uppspuni að maðurinn geti haft áhrif á loftslagsbreytingar. Þetta er rangt. Það er brýnt að grípa til kraftmikilla aðgerða. En jafnvel þótt svo væri ekki þá munu slíkar aðgerðir styrkja efna-hag landsins og bæta lífsgæði okkar.

Þær geta skapað þúsundir nýrra starfa og spennandi tækifæri fyrir ungt fólk við nýsköpun í matvælaðnaði, tækniþróun og vísindum. Þær geta leitt til nýrra upp-finninga og vöruþróunar. Þær geta eflt nýjar og grænar útflutningsstöðir. Við getum ráðist í markvissa upp-byggingu innviða í ferðaþjónustu vítt og breitt um landið, í sátt við umhverfið og styrkt stöðu okkar sem loftslagsvænn áfangastaður, í harðnandi, alþjóðlegri samkeppni um ferðamenn. Loks geta þær stuðlað að umhverfisvernd og komið Íslandi á kortið sem forystu-ríki í loftslagsmálum.

Þannig getum við verndað náttúruna, lífríkið og loftslagið og skapað um leið ný verðmæti sem græn og fjölskylduvæn ríkisstjórn myndi tryggja að rynni í vasa almennings, ekki einungis auðmanna. En hvað ef þetta væri allt til einskis, gæti einhver spurt: Hvað ef loftslags-breytingar af mannavöldum eru ósannindi eða mis-skilningur? Þá skiptir það í sjálfu sér engu máli því slíkar aðgerðir geta leitt til betra lífs fyrir venjulegt fólk, ekki bara í dag eða á morgun, heldur næstu kynslóðir líka.

Þótt ég vildi óska þess að myndirnar sem við sjáum af loftslagshamförum víða um heim væru falsfréttir, sýna vísindin okkur annað. Og ef síðasti vetur hefur kennt okkur eitthvað þá er það mikilvægi þess að hlusta á sér-fræðinga, hlusta á vísindafólkið okkar. Hann kenndi okkur líka að með samhentun átaki getum við sigrast á erfiðum, alþjóðlegum áskorunum.

En samhent átak í loftslagsmálum byggt á ráðleggjum okkar færustu vísindamanna krefst samhentrar ríkis-stjórnar sem setur loftslagsmálin í forgang. Tryggjum betra líf og ráðumst í kraftmiklar og uppbyggilegar aðgerðir í loftslagsmálum.

Það verður aldrei til einskis. ■

”
Tryggjum betra líf og ráðumst í kraftmiklar og uppbyggilegar aðgerðir í loftslagsmálum.

Þjóðin þarf nýja geðdeild

Halldóra Jónsdóttir
yfirlæknir
geðþjónustu
Landspítalans.

Lára Björgvinsdóttir
yfirlæknir
geðþjónustu
Landspítalans.

Það er virkilega ánægjulegt að hafist hefur verið handa við að byggja nýjan meðferðarkjarna Landspítala. Það er spennandi að skoða teikningar og myndir af þessu framtíðarsjúkrahúsi og umhverfi þess, þar sem áhersla er lögð á heilsueflandi og græðandi umhverfi, á dagsbirtu, útsýni og fegurð. Þar á að tryggja friðhelgi einstaklinga og huga að umhverfisvernd. Í nýjum meðferðarkjarna verða einbýli með sér salerni fyrir hvern sjúkling. Þar verður tækifæri til einkalífs og rými fyrir aðstandendur.

Það er einnig ánægjulegt að á síðustu árum var samþykkt ný heilbrigðisstefna til 30 ára ásamt aðgerðaráætlun í geðheilbrigðismálum sem hefur verið fylgt eftir með fjármagni og uppbyggingu í þjónustu, þar sem áhersla hefur verið á uppbyggingu geðþjónustu í heilsugæslunni og samfélagsþjónustu.

Við höfum starfað sem geðlæknar á geðdeild Landspítala í mörg ár og verðum að jata mikil vonbrigði yfir því að í þessari góðu áætlun er ekkert að finna um uppbyggingu húsnæðis fyrir geðþjónustu Landspítala, hvorki legudeildir, dag- eða göngudeildir. Það er einfaldlega ekki gert ráð fyrir nýbyggingum fyrir skjólstæðinga með geðrænan vanda.

Fólk veltir kannski fyrir sér þörfinni á slíku húsnæði þar sem það finnast geðdeildir bæði á Kleppi og í geðeildarhúsinu við Hringbraut. Geðþjónusta Landspítala hefur haft húsnæði á fimm mismunandi stöðum í Reykjavík síðustu ár. Húsin eru á mismunandi aldri en ekkert er yngra en 40 ára. Það er kannski ekki hár aldur fyrir hús en á þessum tíma hefur fleygt fram þekkingu á mikilvægi umhverfis í meðferð einstaklinga sem glíma við geðraskanir. Þá verður ekki hjá því komist að benda á að öll þau hús sem hýsa geðþjónustu Landspítala eru gömul, úr sér gengin og sum eru einfaldlega ónýtt. Einnig að það er ekki lengur pláss fyrir alla þá starfsemi sem geðþjónustan rúmar. Engin áætlun er til um endurnýjun á húsakosti geðþjónustu Landspítala. Húsakosturinn eins og hann leggur sig hefur ekki fengið viðeigandi viðhald í gegnum tíðina og því fylgir ýmiss konar vandi, til dæmis snjóar inn á sjúklinga og starfsfólk í vetrarveðrum og mygla hefur greinst í sumum húsanna, nokkuð sem seint telst heilsuþætandi. Þjónusta við sjúklinga hefur liðið fyrir þetta ástand. Aðstaðan í húsunum stenst engan veginn nútímakröfur. Deildirnar eru þröngar og hafa fá önnur viðverurými en herbergi sjúklinga. Í dag vitum við að umhverfið hefur mikil áhrif á okkar andlegu líðan. Við vitum líka að hreyfing er mikilvæg fyrir okkur til að viðhalda andlegri heilsu. Við gerum einfaldlega miklu meiri kröfur til húsnæðis sjúkrahúsa í dag en fyrir 40 árum að ekki sé talað um fyrir 100 árum.

Á hverju ári leggjast að meðaltali 1.200 einstaklingar inn á geðdeildir Landspítala og sumir hverjir oftari en einu sinni. Flestir þurfa þeir að deila herbergi með ókunnugu fólki. Það finnst mörgum skiljanlega erftitt og treysta sér jafnvel ekki til þess. Deila þarf sturtu og salerni með fleira fólki (oft 4-6) með tilheyrandi smithættu en sjúkrahússýkingar eru alvarlegt

vandamál á öllum spítalanum, líka á geðdeildum. Í geðeildarhúsinu við Hringbraut er aðeins eitt sjúkl-ingaherbergi með sér baðherbergi. Á aðeins einni deild í húsinu fá allir inniliggjandi einbýli, en þar deila tveir salerni og sturtu. Á endurhæfingargeðdeildum á Kleppi þar sem fólk dvelur að jafnaði lengur eru vissulega fleiri einbýli en þar deila allir inniliggjandi sjúklingar baðherbergi með öðrum. Aðstaða til afþreyingar er afskornum skammti, helst sjónvarp, hugsanlega handavinnna eða spil. Aðstaða til útiveru er enn bágbornari og í sumum til-

fellum er ekki hægt að hleypa fólki út svo dögum skiptir þar sem ekki eru örugg svæði til útiveru. Hefur geðdeildin fengið ákúru vegna þess frá pyntinganefnd Evrópuráðsins, sem telur þetta réttilega brot á mannréttindum. Við fullyrðum bæði út frá reynslu og rannsóknnum að þrengri geðdeildir þar sem ekki er beint aðgengi að garði/útisvæði auka líkur á spennu, óróleika og ofbeldisatvikum og um leið því að sjúklingar séu í kjölfarið beittir þvingunum.

Þá má benda á að geðdeildin við Hringbraut er umkringd bilastæð-

um og umferðarþungum götum. Það má í raun segja að húsnæði geðdeildar við Hringbraut standi á bilastæði sjúkrahússins.

Nágrannalönd okkar hafa á undanförunum árum endurnýjað sínar geðdeildir með miklum sóma. Þar má nefna 12 ný geðsjúkrahús í Danmörku þar sem allir sjúklingar dvelja í einbýlum með sér salerni, allir komast út undir bert loft þegar þeir vilja í örugga og hlýlega garða, deildirnar eru staðsettar á jarðhæðum, bjartar og rúmgóðar með stórum íþróttasölum og góðri aðstöðu til afþreyingar.

Við förum fram á það við stjórnvöld að skjólstæðingar geðþjónustu Landspítala fái á sínum erfiðustu stundum einnig að njóta umhverfis sem er heilsueflandi og græðandi fyrir sál og líkama eins og aðrir skjólstæðingar spítalans. Að þar sé tækifæri til einkalífs, með persónulegum rýmum sem eru rúmgóð og björt. Að þar sé beint aðgengi í garð frá öllum deildum þar sem inniliggjandi sjúklingar dvelja. Að þar séu bjartar dagstofur og rými fyrir slökun og hreyfingu. Við krefjumst þess að strax verði hafist handa við undirbúning byggingar nýrrar geðdeildar. ■

Reykjavíkurborg

Umhverfis- og skipulagssvið

Auglýsing um tillögur að nýju deiliskipulagi og tillögur að breyttu deiliskipulagi Reykjaví

Í samræmi við 1. mgr. 41. gr. skipulagslaga nr. 123/2010 eru hér með auglýstar tillögur að nýju deiliskipulagi í Reykjavík.

Ellidaárvogur/Ártúnshöfði svæði 1

Á fundi skipulags- og samgönguráðs þann 9. júní 2021 og borgarráðs Reykjavíkur þann 24. júní 2021 var samþykkt að auglýsa tillögu að nýju deiliskipulagi fyrir Elliðaárvog/Ártúnshöfða, svæði 1. - Krossamýrartorg á Ártúnshöfða. Svæðið er um það bil 16 ha að stærð. Tillagan gerir ráð fyrir uppbyggingu um 1570 íbúða, skóla, verslunar- og þjónustusvæði við Krossamýrartorg, almenningsrýmum, borgarlínu og borgarlínustöð. Samhliða skipulagsgerðinni er unnið að vistvottun skipulagsins samkvæmt forsendum vistvottunarkerfisins Breeam Communities. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Ellidaárvogur/Ártúnshöfði svæði 2

Á fundi skipulags- og samgönguráðs þann 9. júní 2021 og borgarráðs Reykjavíkur þann 24. júní 2021 var samþykkt að auglýsa tillögu að nýju deiliskipulagi fyrir Elliðaárvog/Ártúnshöfða, svæði 2. - Sævarhöfði á Ártúnshöfða. Svæðið er um það bil 18 ha að stærð. Tillagan gerir ráð fyrir uppbyggingu allt að 1917 íbúða, safnskóla og skóla, verslunar- og þjónustusvæði, almenningsrýmum, borgarlínu og borgarlínustöð. Samhliða skipulagsgerðinni er unnið að vistvottun skipulagsins samkvæmt forsendum vistvottunarkerfisins Breeam Communities. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Í samræmi við 1. mgr. 43. gr. skipulagslaga nr. 123/2010, eru hér með auglýstar tillögur að breytingu á deiliskipulagi í Reykjavík.

Ellidaárdalur svæði norðan Miklubrautar

Á fundi skipulags- og samgönguráðs þann 9. júní 2021 og borgarráðs Reykjavíkur þann 24. júní 2021 var samþykkt að auglýsa tillögu að breytingu á deiliskipulagi Elliðaárdals svæði norðan Miklubrautar. Breytingin felst í því að skipulagsmörkum deiliskipulags Elliðaárdals norðan Vesturlandsvegur er breytt og minnkar skipulagssvæðið um 10 ha. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Ártúnshöfði iðnaðarsvæði

Á fundi skipulags- og samgönguráðs þann 9. júní 2021 og borgarráðs Reykjavíkur þann 24. júní 2021 var samþykkt að auglýsa tillögu að breytingu á deiliskipulagi Ártúnshöfða - iðnaðarsvæði. Breytingin felst í því að skipulagsmörkum deiliskipulags Ártúnshöfða - iðnaðarsvæði er breytt og minnkar skipulagssvæðið um 11,5 ha. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Breiðholt I, Bakkar

Á fundi skipulags- og samgönguráðs þann 23. júní 2021 og borgarráðs Reykjavíkur þann 24. júní 2021 var samþykkt að auglýsa tillögu að breytingu á deiliskipulagi Breiðholts I vegna Arnarbakka. Breytingin felst í heimild til niðurrífi á núverandi verslunar og þjónustuhúsnæði í Arnarbakka 2-6, uppbyggingu námsmannaíbúða með verslunar- og þjónusturýmum að hluta til á 1. hæð auk íbúðarhúsnæðis á grænni þróunarlóð, gróðurhúss og endurbætur á grænu svæði. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Breiðholt III, Fell

Á fundi skipulags- og samgönguráðs þann 23. júní 2021 og borgarráðs Reykjavíkur þann 24. júní 2021 var samþykkt að auglýsa tillögu að breytingu á deiliskipulagi Breiðholts III, Fell vegna Völvufells, Drafnarfells, Eddufells og Yrsufells. Breytingin felst í heimild til niðurrífs á Völvufelli 11, leikskólunum Litla Holti og Stóra Holti, uppbyggingar nýs leikskóla með aðkomu frá göngugötu við Drafnarfell auk Völvufells, auk uppbyggingar fyrir námsmannaíbúðir og sérbýli í raðhúsum á grænum þróunarlóðum. Einnig eru þegar fengnar byggingaheimildir á lóð Drafnarfells 2-18 ofan verslana og uppbyggingarheimildir á lóð Eddufells 2-4 endurskoðaðar. Nánar um tillöguna vísast til kynningargagna.

Tillögurnar má einnig nálgast á skjá og tölvu í þjónustuveri Reykjavíkurborgar að **Borgartúni 12-14**, 1. hæð, virka daga kl. 8:30 – 16:00 frá **7. júlí 2021 til og með 18. ágúst 2021**. Einnig má sjá tillögurnar á vefnum, **www.reykjavik.is**, skipulag í kynningu. Eru þeir sem telja sig eiga hagsmuna að gæta hvattir til að kynna sér tillögurnar. **Ábendingum og athugasemdum við tillögurnar skal skila skriflega til skipulagsfulltrúa eða á netfangið skipulag@reykjavik.is, eigi síðar en 18. ágúst 2021. Vinsamlegast notið uppgefið netfang fyrir innsendar athugasemdir með tölvupósti.**

Reykjavík 7. júlí 2021
Skipulagsfulltrúi Reykjavíkur

Borgartúni 12-14, 105 Reykjavík, sími: 411 1111, www.reykjavik.is

Merkisatburðir

- 1211** Suðurlandsskjálfti, margir bæir hrynja og 18 manns farast.
- 1307** Játvarður II. verður konungur Englands.
- 1456** Dómstóll skipaður af Kalixtusi III. páfa fellir dóminn yfir Jóhönnu af Örk úr gildi og lýsir hana saklausa.
- 1637** Hornsteinn er lagður að Sivalaturni í Kaupmannahöfn.
- 1874** Á Akureyri er vígður Gudmannsspítali, sem er til húsa í Aðalstræti 14, en það er elsta tvílyfta íbúðarhús á Íslandi, reist 1836.
- 1915** Konur fagna nýfengnum kosningarétti sínum með hátíðarfundum á Austurvelli. Sama dag stofna þær Landspítalasjóð Íslands.
- 1922** Lúðrasveit Reykjavíkur er stofnuð upp úr lúðrafélögunum Hörpu og Gígju og er hún elsta starfandi lúðrasveit á Íslandi.
- 1941** Bandaríkjaher kemur til landsins og tekur við vörnum þess af Bretum. Síðustu hermennirnir fara héðan í apríl 1947.
- 1966** U Thant, aðalritari Sameinuðu þjóðanna kemur í tveggja daga heimsókn til Íslands.
- 1974** Kúttur Sigurfari er settur á byggðasafnið í Görðum á Akranesi.
- 1974** Vestur-Þýskaland vinnur heimsmeistarakeppnina í knattspyrnu þegar lið landsins sigrar Hollendinga 2-1.
- 1978** Salómonseyjar fá sjálfstæði frá Bretlandi.
- 1983** Ray Charles skemmtir á Broadway ásamt 25 manna hljómsveit.
- 2005** Fjórar sjálfsmorðsprengjuárásir verða 56 manns að bana í London.
- 2007** Heimsmet er slegið í vatnsbyssuslag á Landsmóti UMFL í Kópavogi. Fyrir þessu standa SPK og Útvarpsstöðin FM957.

Ray Charles.

Ásdís hefur margra áratuga reynslu af vinnu með textíl.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Fer í saumana á sjálfbærni

Ásdís Jóelsdóttir gaf nýlega út bókina Sjálfbærni í textíl. Bókin er miðuð að þeim sem vilja endurskoða neysluhegðun sína og efla sjálfbæran lífsstíl.

anrartomas@frettabladid.is

„Ég er að reyna að opna augu fólks fyrir því að það sé ekki nóg að tala um hlutina, maður þarf líka að hugsa af hverju þeir urðu eins og þeir eru,“ segir Ásdís Jóelsdóttir, rithöfundur og lektor í textíl við Háskóla Íslands. Ásdís gaf nýlega út bókina Sjálfbærni í textíl, sem hugsuð er fyrir alla þá sem vilja endurskoða neysluhegðun sína og efla sjálfbæran lífsstíl með aðferðum textílgreinarinnar.

Bókin er yfirgripsmikil og fer meðal annars inn á sagnfræði, siðfræði og fagurfræði textílheimsins. Bókinni er skipt í þrjá hluta, neyslu, nýtingu og nýsköpun, sem tala sterkt inn í tíðaranda fatamenningar í heiminum í dag. Fyrsti hlutinn, neysla, segir Ásdís að snúi að endurhugsun.

„Það er ekki hægt að takast á við þá textílsóun sem á sér stað í heiminum nema maður þekki til sögunnar, umhverfisþátta og markaðsafla tiskunnar sem liggja þar að baki,“ segir hún. „Í dag erum við að upplifa afleiðingar þess hvernig okkur var stýrt inn í offramleiðslu og ofneyslu. Það er mikilvægt að skapa ákveðna grunnþekkingu áður en tekist er á við næstu skref í sjálfbærninni.“

Ábyrgð og réttindi

Ásdís segir að þótt við eigum ákveðin réttindi sem neytendur þá fylgi því líka viss ábyrgð. „Siðferðisvitund neytandans í dag er orðin mun meiri en hún

Í bókinni má finna ýmis verkefni sem hægt er að leysa á skapandi hátt

Við kaupum fullt af fötum en endum svo oft á að nota bara brot af þeim.

var og fólk er farið að gera mun meiri kröfur,“ segir hún. „Þessi bók er hugsuð til þess að vekja athygli á þessum málum og hvað sé hægt að gera.“

Í bókinni fer Ásdís einnig í saumana á þáttum á borð við hraðtísku og hæg-tísku, siðræna framleiðslu og vottuð umhverfismerki. Þá fer hún einnig í persónulegan stíl og fyrirhyggju, hvað þurfi að hafa í huga þegar fót eru keypt.

„Það er mikilvægt að fólk átti sig á því hvað það sé sem það þarf í raun og veru,“ segir hún. „Við kaupum fullt af fötum en endum svo oft á að nota bara brot af þeim.“

Í síðari hluta bókarinnar fer Ásdís inn á praktiskari mál á borð við fatastærðir, umhirðu á textílaferðum og flokkun. „Þarna er ég að reyna að búa til ákveðinn þekkingargrunn áður en næsta skref er tekið, það er að búa eitthvað til.“

Í bókinni kallast ólíkar textílaðgerðir á við mismunandi heimaunnin verkefni sem má leysa með einföldum aðgerðum sem allir eiga að geta tileinkað sér. „Þar er til dæmis farið í hvernig á að gera við saumsprettur, skipta um rennilás, gera efnisbætur og annað.“

Ásdís segir að endurvirkni og nýsköpun með endurnýtingu að leiðarljósi sé nútímaleg hugsun. „Að búa til eitthvað í höndunum þar sem hugur og hönd hafa unnið saman hvetur bæði til nýtni og nægjusemi og eykur andlega ánægju.“ ■

Ástkær eiginmaður minn, faðir, afi, langafi og tengdafaðir,

Steindór Ingimar Steindórsson

lést í faðmi fjölskyldunnar á Landspítalanum þann 2. júlí. Útförin fer fram í Grafarvogskirkju þann 12. júlí kl. 15.

Sólveig Sigrún Sigurjónsdóttir og fjölskylda.

Elskulegur eiginmaður minn, faðir, tengdafaðir, afi og langafi,

Jóhann Guðmundsson

fv. flugvélstjóri,

lést á líknardeild Landspítala sunnudaginn 4. júlí

Laufey Hrefna Einarsdóttir

Ingvar Ágúst Jóhannsson
Einar Marinó Jóhannsson
Þorkell Jóhannsson

Catherine Beyer Jóhannsson
Sigríður Jakobsdóttir
Anna Sólveig Árnadóttir

barnabörn og barnabarnabarn.

Elsku mamma okkar, tengdamamma, amma, systir, mágkona og frænka,

Sigríður H. Stefánsdóttir

hjúkrunarfræðingur,
Orkanvinden 7a,
Kristinehamn, Svíþjóð.

lést á sjúkrahúsi í Karlstad, Svíþjóð aðfaranótt 2. júlí sl.

Útför fer fram í Kristinehamn.

Gerður Olofsson
Lotta Fagrell
Susanna Pettersson

Daði Valdimarsson
Johan Fagrell
Mattias Pettersson

og barnabörn.

Bára Stefánsdóttir
Ingibjörg Stefánsdóttir
Hrafnhildur Stefánsdóttir
Halldóra Stefánsdóttir

og systkinabörn hinnar látnu.

Smári Sigurðsson
Kári Í. Guðmann
Grimur Laxdal
Sigríður Jónsdóttir

Ástkær eiginmaður minn, faðir, tengdafaðir, afi og langafi,

Baldur Sigurðsson

Sólvangsvegi 1, Hafnarfirði,

lést á krabbameinsdeild Landspítalans við Hringbraut 2 júlí sl.

Sigríður Ingvarsdóttir og fjölskylda

Til að birta andláts-, útfarar- eða þakkartilkynningar í Fréttablaðinu þarf að senda tölvupóst á timamot@frettabladid.is eða hringja í síma 550 5055 .

ALLT

MIÐVIKUDAGUR 7. júlí 2021

KYNNINGARBLAÐ

Verið að leggja síðustu hönd á undirbúning í gærmorgun fyrir opnunina í Cannes í Frakklandi.

Kvikmyndahátíð í Cannes á ný

elin@frettabladid.is

Það er tákn um bjartari tíma að alþjóðlega kvikmyndahátíðin í Cannes hófst í gær, en henni var aflýst í fyrra vegna Covid. Stjórnurnar hafa verið að flykkjast til Cannes og mikil tilhlökkun er í loftinu. Kvikmyndaiðnaðurinn fagnar enda er hátíðin mikilvæg til að koma nýjun biómyndum á framfæri.

Á sama tíma dregur rauði dregillinn að sér ljósmyndara hvaðanæva að úr heiminum til að ná sem bestum myndum af stórstjörnum Hollywood og þykir hann jafn mikilvægur og á Óskarsverðlauna-hátíðinni.

Framleiðendur koma saman í Cannes til að selja kvikmyndir sínar til dreifingaraðila um allan heim. Þetta er því risavaxinn sölu- staður kvikmynda en gríðarlegt tap varð í þessum geira á síðasta ári, eða sem nemur 32 milljörðum Bandaríkjadala. Þá var frumsýningum margra stórmynda frestað.

Dýrið meðal kvikmynda

Margar sterkar kvikmyndir verða sýndar á hátíðinni. Endurkoma Cannes hátíðarinnar þykir merki um breytingar í viðskiptaheiminum þótt ekki sé hann alveg kominn í eðlilegt horf því enn þarf að gæta að varúðarráðstöfunum og sóttvörnum. Spike Lee verður forseti dómnefndar og mun afhenda Gullpálmann. Jodie Foster hlaut heiðurspálmann að þessu sinni. Kvikmyndir eru víða að. Íslenska kvikmyndin Dýrið eftir Valdimar Jóhannsson var valin til þátttöku á hátíðinni. Kvikmyndahátíðin stendur til 17. júlí. ■

TARAMAR

Frítt

Arctic Flower Serum fylgir með TARAMAR vörum á Tax Free

1-7. júlí, einungis í Hagkaup

Smáranum, Kringlunni, Garðabæ, Akureyri

Fjallakofinn var stofnaður fyrir sautján árum síðan og flytur nú úr Kringlunni 7 í nýtt og glæsilegt verslunarhúsnæði að Hallarmúla 2. Halldór Hreinsson, framkvæmdastjóri Fjallakofans og Arndís Frederiksen, kona hans, stilla sér hér upp fyrir framan nýja húsnæðið.

FRÉTTABLAÐIÐ/ERNIR

Lukkulegur Fjallakofi í sautján ár

Fjallakofinn er með rótgrónari útivistarverslunum hér á landi og hefur starfsemin alla tíð byggð á vönduðum vörumerkjum og þekkingu starfsfólks á öllu sem viðkemur útivist. **2**

Fimmtudaginn 8. júlí opnar glænýr Fjallakofi dyr sínar fyrir viðskiptavinum. „Við erum að flytja úr Kringlunni og upp í Hallarmúla 2, í helmingi stærra húsnæði til þess að mæta síauknum fjölda viðskiptavina sem sækir hingað vörur og þjónustu. Verslunin var gjörsamlega búin að sprengja utan af sér fermetrana í Kringlunni og er því kominn tími á flutninga. Verslunin verður enn starfandi í Kringlunni 7 en með breyttu sniði sem verður auglýst síðar,“ segir Halldór Hreinsson, framkvæmdastjóri Fjallakofans.

Happatalan sautján

„Fjallakofinn opnaði upprunalega í 17 fermetra húsnæði á annarri hæð í Bæjarhrauni í Hafnarfirði. Nú 17 árum síðar erum við að flytja í 1700 fermetra húsnæði í Hallarmúla. Það má segja að talan sautján sé nokkurs konar happatala hjá okkur. Hér í Hallarmúlunum getum við boðið upp á enn betri aðstöðu fyrir viðskiptavinum og þægilegri aðkomu. Þá eru 24 bílastæði bara rétt við innganginn. Við erum mjög stolt að hafa fengið hér inni og spennt að opna nýja verslun hér, en húsíð á sér ríka sögu. Hér var Penninn staðsettur til fjölda ára og það er góður andi í húsnæðinu. Þá bíðum við full eftirvæntingar eftir að geta tekið á móti viðskiptavinum í þessu fallega og rúmgóða húsi,“ segir Halldór.

Opnunartilboð alla helgina

Í tilefni opunarinnar í Hallarmúla verða sérstök opnunartilboð og ýmislegt húllumhæ um að vera í versluninni. „Þetta verður þriggja daga veisla sem hefst á fimmtudag og lýkur á sunnudag. Fólki getur græjað sig upp fyrir sumarið á góðum afslætti og það má því segja að Verslunarmannahelgin hefjist að ákveðnu leyti í Fjallakofanum.“

Klettar í lífi karlanna

Fjallakofinn er í eigu þeirra Halldórs, framkvæmdastjóra og meirihlutaeiganda, Jóns Hreiðars Andréssonar, rekstrarstjóra og Hilmars Más Aðalsteinssonar, innkaupastjóra. Allir hafa þeir mikla reynslu af verslunarrekstri og útivist. Til að mynda byrjaði Halldór að vinna í verslun foreldra sinna aðeins 11 ára, en þá var lagður grunnurinn að velgengninni sem Melabúðin nýtur enn þann daginn í dag. „Þar vann ég öll sumur og hjálpaði foreldrum mínum að byggja upp verslunina. Þá kom ég að rekstri Skátabúðarinnar og var verslunarstjóri í 15 ár.“ Einnig hefur hann komið að rekstri Fálkans og Útilífs.

„Síðustu 17 ár hef ég svo unnið með Disu konunni minni að uppbyggingu Fjallakofans. Ég held við getum allir þrír verið sammála að konurnar okkar, þær Arndís Frederiksen konan mín, Ásdis Ósk Ómarsdóttir kona Jóns og Sigrún Hallgrímsdóttir kona Hilmars, hafa verið klettar í lífi okkar og veitt okkur sterkt bakland til að geta staðið undir rekstri Fjallakofans í öll þessi ár.“

Allt fyrir útivistina

Fjallakofinn er með bókstaflega allt fyrir útivistina, hvort sem um er að ræða fyrir göngur, útilegur, hjólaferðir, skíði eða annað. „Ég segi stundum að ef það fæst ekki hjá okkur, þá er það ekki nauðsynlegt,“ segir Halldór og brosir.

Fjallakofinn hefur þar að auki ávallt lagt upp úr því að bjóða upp á fyrsta flokks vörumerki. Þar eru Scarpa, Patagonia, Marmot og Arc'teryx allra sterkust á markaðnum. „Scarpa er ítalskt fjölskyldufyrirtæki og skórnir frá þeim standa alltaf fyrir sínu. Ég hef unnið

Starfsfólk Fjallakofans kemur flest úr ferðageiarnum og býr að mikilli þekkingu á útivist. Hópurinn er eins og ein stór fjölskylda, enda ríkir þar góður andi. **MYNDIR/ÁSMUNDUR**

Það fæst allur nauðsynlegur búnaður fyrir allar mögulegar tegundir útivistar í Fjallakofanum.

Scarpa skórnir hafa verið langvinsælasta söluvaran hjá Fjallakofanum í mörg ár enda bestu gönguskórnir.

Verslunin í Hallarmúla er sérlega rúmgód og húsnæðið er um tvöfalt stærra en húsnæðið í Kringlunni.

Útivistin er meðalið við öllum helstu kvillum og Fjallakofinn er apótekið þar sem bestu lyfin fást.

með þeim í 36 ár og get sagt að þeir eru sannir skósmíðameistarar af guðs náð. Hönnun skónna byggir á gríðarlegri þekkingu og þeir eru einungis framleiddir úr fyrsta flokks leðri og öðrum efnum. Þeir hafa alltaf verið langsterkasta vörumerkið okkar og selja sig að miklu leyti til sjálfir. Enda þegar fólk hefur kynnst Scarpa þá koma fáir aðrir skór til greina. Þetta eru einfaldlega bestu gönguskórnir á markaðnum og það er ekkert annað merki sem hefur tærnar þar sem Scarpa hefur hælana.

Patagonia er annað merki sem við erum stolt að bjóða upp á í Fjallakofanum. Patagonia lætur eitt prósent af öllum sínum hagnaði renna til umhverfisverndar og skilgreinir sig sem umhverfis- og náttúruverndarstofnun frekar en eiginlegt fyrirtæki. Þeir standa afar framarlega í heiminum þegar kemur að loftslags- og umhverfismálum og láta sig allt varða á þessu sviði, allt frá verndun Atlantshafslaxins við strendur Íslands til stíflugerðar í Slóvakíu.“

Marmot er svo bandarískt fyrirtæki sem býður upp á afar vandadan útivistarfatnað og Arc'teryx er kanadískt hágæða fatamerki sem er eitt það þekktasta á alþjóðamarkaði.

„Við höfum ávallt kappkostað að ráða til starfa vandað, metnaðarfullt fólk sem er tilbúið að gefa mikið af sér til þess að þjóna viðskiptavinum Fjallakofans. Það má segja að þetta sé stór fjölskylda sem hér ræður ríkjum og við reynum að hlúa að og hlusta vel á hvern einasta starfsmann til þess að geta haldið í góðan anda innan fyrirtækisins. Því helst okkur vel á starfsfólki og það eru ansi mörg grá hár hér á höfði sem er teikn um proska, en aldursbilið er samt alveg frá 17 ára til 70 ára. Við sækjumst fyrst og fremst eftir fólki með reynslu en flestir hér koma úr björgunarsveitunum, skátunum eða ferðafélögum og búa að ómetanlegri reynslu sem hefur reynst okkar viðskiptavinum afar vel.“

Aukinn áhugi kominn til að vera Fjallakofinn býður einnig upp á leigu á búnaði fyrir hverskyns útivist. „Erlendir ferðamenn hafa verið okkar helstu viðskiptavinir þegar kemur að leigu á gönguskóm, útivistarfatnaði og öðrum búnaði. Íslendingar eru þá meira í að leigja jökla- og fjallaskíðabúnað. Frá því að faraldurinn hófst hefur svo orðið sprenging í útivist hjá Íslendingum. Ástandið ýtti mörgum út í náttúruna að sækja

sér andlega hressingu enda er útivera besta meðalið við nær hvaða kvilla sem er. Þá má segja að Fjallakofinn sé eins og vandað apótek sem býður upp á bestu lyfin, sem eru án efa Scarpa skórnir. Við erum nú nálægt því að tvöfalda söluna á þessum frábæru skóm sem og ýmsum öðrum búnaði sem er nauðsynlegur fyrir útivistina. Þá hefur einnig orðið mikil aukning í netverslun og er hún að skora sterkt hjá yngri sem og eldri viðskiptavinum sem geta auðveldlega stundað sín viðskipti þegar þeim hentar, hvenær sem er dagsins. Það er alveg klárt að þessi aukni áhugi Íslendinga á allri almennri útivist hvort sem er að sumri eða vetri er kominn til að vera.“

Ævintýraferðir Fjallakofans Fjallakofinn býður upp á spennandi ævintýraferðir á ári hverju og eru nokkrar komnar á skrá fyrir haustið. „Við bjóðum upp á fjölbreyttar göngu, hjóla- og skíðaferðir á Íslandi og erlendis, allt árið um kring. Í september förum við í Dónárdröum, en um er að ræða eina fjölförnuustu og vinsælustu hjóltreidaleið Evrópu sem liggur meðfram Dóná frá Passau í Þýskalandi austur til Vínarborgar í Austurríki. Ferðin er 9 dagar og

Þetta verður þriggja daga veisla sem hefst á fimmtudag og lýkur á sunnudag.

Halldór Hreinsson.

með í för er hinn frábæri og fróði fararstjóri, Brandur Jón Guðjónsson. Einnig verður farið í tíu daga hjólaferð um Kvarnerflóann í Króatíu. Þá verðum við með einkabát sem ferjar okkur á milli stærstu eyjanna í flóanum. Með í för verða þeir Brandur Jón Guðjónsson & Robert Cigar. Einnig verður í boði átta daga hlaupaferð í Austurríki með Óskari Jakobs þar sem gist er í fjallabænum St. Michael í Lungau, skammt frá Salzburg.“ ■

Nánari upplýsingar á fjallakofinn.is. Sími: 510-9505. Verslanir eru á Laugavegi 11 og Kringlunni 7 (sem er að loka). Ný verslun opnar í Hallarmúla 2 á morgun, fimmtudaginn 8. júlí.

MARKAÐURINN

MIDVIKUDAGUR 7. JÚLÍ 2021

27. tölublað | 15. árgangur

FYLGIRIT FRÉTTABLAÐSINS UM VIÐSKIPTI OG FJÁRMÁL

ROLEX

TAG Heuer

NOMOS
GLASHÜTTE

TUDOR

LONGINES

TISSOT

Upplifðu faglega og persónulega þjónustu

MICHELSEN
1909

Hafnartorg - 511 1900 - michelsen.is

- Alvotech skoðar skráningu á Íslandi**

2 Líftækniyrirtækið gæti verið skráð á markað í Kauphöllina hér heima í haust, en áformað er að sækja um 150 til 175 milljónir dala í gegnum hlutfjárútboð.
- Hlutabréfasjóðir tvöfaldast að stærð**

2 Miklar verðhækkanir á markaði og samfelld innflæði frá fjárfestum þýðir að eignir í stýringu hlutabréfasjóða hafa aukist verulega á aðeins einu ári.
- Fasteignaverð hærra en það þyrfti að vera**

6 „Sú umgjörð sem yfirvöld hafa mótað fyrir byggingariðnaðinn er óskilvirk, tímafrek og kostnaðarsöm,“ segir forstöðumaður efnahagssviðs SA.
- Hækkandi arðsemi uppsjávarfyrirtækja**

7 Á síðastliðnum árum hefur verð uppsjávarafurða hækkað langt umfram bolfisktegundir. Stöðug veiði, aukin eftirspurn og breytt vinnsla hefur stuðlað að þróuninni.
- Keypt fyrir um 3 milljarða eftir skráningu SVN**

7 Lífeyrissjóðirnir Stapi og Festa hafa keypt í Síldarvinnslunni fyrir samanlagt nærri þrjá milljarða króna eftir að útgerðarfélagið var skráð á markað í lok maímánaðar.

Ekki verður aftur snúið

Enn sem komið er hefur ÁTVR ekki náð að kveða niður netverslun sem býður upp á afhendingu samdægurs. Samkeppnisumhverfið gæti gjörbreyst. **Sjá síðu 4**

FRÉTTABLAÐIÐ/EYÐÓR

Sjónmælingar eru okkar fag

Tímapantanir á opticalstudio.is
og í síma 511 5800

Optical Studio

SMÁRALIND • HAFNARTORG • KEFLAVÍK

Hlutabréfasjóðir hafa nær tvöfaldast að stærð á einu ári

hordur@frettabladid.is

Eignir í stýringu íslenskra hlutabréfasjóða námu riflega 123 milljörðum króna í lok maímánaðar og hafa sjóðirnir nær tvöfaldast að stærð á aðeins einu ári. Miklar verðhækkanir á hlutabréfamarkaði – úrvalsvísitalan hefur hækkað um liðlega 50 prósent á tímabilinu – skýra meðal annars þá þróun, en einnig kemur til kraftmikið nettó innflæði fjárfesta og almennings í hlutabréfasjóði að undanfögnu.

Samfellt innflæði hefur þannig verið í slíka sjóði frá því í júní á liðnu ári og uppsafnað frá þeim tíma nemur það meira en 25 milljörðum króna, samkvæmt tölum frá Seðlabanka Íslands.

Eign heimila í hlutabréfasjóðum hefur á sama tíma aukist og meira en tvöfaldast en í lok maí nam hún um 41 milljarði króna, eða sem jafngilti um þriðjungi af heildareignum sjóðanna. Fyrir ári nam eign heimilanna í hlutabréfasjóðum hins vegar upp undir 29 prósentum af stærð þeirra.

Sama þróun hefur verið uppi með blandaða sjóði en heildar-

41

Eign heimila í íslenskum hlutabréfasjóðum nam um 41 milljarði króna í lok maí á þessu ári.

eignir í stýringu þeirra hafa aukist um liðlega 29 milljarða á tímabilinu og voru rúmlega 60 milljarðar undir lok maímánaðar. Sú aukning skýrist einkum af miklu nettó innflæði fjárfesta en uppsafnað nemur það meira en 20 milljörðum króna. Stærstu eigendur útgefinna hlutdeildarskírteina í blönduðum sjóðum eru heimilin, en hlutdeild þeirra nemur um 69 prósentum og hefur aukist lítillega á undanfögnu ári.

Velta á hlutabréfamarkaði í Kauphöllinni hefur aukist verulega að undanfögnu en á fyrstu sex mánuðum þessa árs var hún um 510 milljarðar. Það jafngildir um 57 prósentu aukningu frá sama tímabili fyrir ári. ■

MARKAÐURINN

ÚTGÁFUFLÉLAG Torg., Kalkofnsvegur 2, 101 Reykjavík, sími 550 5000

Netfang ritstjorn@markadurinn.is | Sími 550 5051

Ritstjóri Höður Egiðsson hordur@frettabladid.is

Netfang auglýsingadeildar auglysingar@frettabladid.is Veffang frettabladid.is

Alvotech skoðar tvískráningu á Íslandi og í Bandaríkjunum

Líftækni fyrirtækið gæti verið skráð á markað í Kauphöllina hér heima í haust en áformað er að sækja um 150 til 175 milljónir dala í gegnum hlutfjárútboð. Eiga í viðræðum við Landsbankann og Arion banka sem yrðu þá innlendir ráðgjafar félagsins við skráningarferli Alvotech.

hordur@frettabladid.is

Stjórnendur líftækni fyrirtækisins Alvotech skoða nú alvarlega þann valkost að félagið verði einnig skráð á hlutabréfamarkað á Íslandi samtímis skráningu í kauphöll í Bandaríkjunum næstkomandi haust.

Samkvæmt heimildum Markaðarins horfir félagið til þess að sækja sér um 150 til 175 milljónir Bandaríkjadala, jafnvirði um 18 til 22 milljarða íslenskra króna, með hlutfjárútboði í aðdraganda skráningarinnar, sem yrði þá bæði frá erlendum og innlendum fjárfestum. Sú fjármögnun kæmi til viðbótar við um 250 milljónir dala sem Alvotech hyggst vera búið að tryggja sér frá erlendum fjárfestum í gegnum svonefnt sérhæft yfirtökufélag (e. SPAC) á bandaríska markaðinum.

Áætlað er að tilkynnt verði um skráningaráform Alvotech vestanhafs í næsta mánuði og að áskriftasöfnun vegna hlutfjárútboðsins hefjist á komandi vikum, að sögn þeirra sem þekkja vel til. Stefnt er að skráningu félagsins í annaðhvort bandarísku kauphöllina Nasdaq eða Kauphöllina í New York (NYSE) sem gæti þá orðið að veruleika í október á þessu ári.

Ef áform Alvotech um tvískráningu í Bandaríkjunum og á Íslandi ganga eftir, verða Landsbankinn og Arion banki fengnir sem ráðgjafar við skráningu og hlutfjárútboð hér innanlands, samkvæmt heimildum Markaðarins. Bankarnir vinna nú að því að meta mögulega eftirspurn frá íslenskum stofnana- og fagfjárfestum en ljóst þykir að það fjármagn sem Alvotech hyggst afla sér í gegnum slíkt hlutfjárútboð verður að stærstum hluta frá erlendum fjárfestum.

Forsvarsmenn Alvotech, sem er stýrt af Róberti Wessman, stofn-

Róbert Wessman, stofnandi og stjórnarformaður Alvotech.

MYND/ADSEND

300

Alvotech var verðmetið á um 300 milljarða íslenskra króna þegar hluti erlendra fjárfesta skuldbreytti skuldbréfum sínum í hlutafé í síðasta mánuði.

anda félagsins, sögðust ekki geta tjáð sig um skráningarferlið á þessu stigi málsins.

Upphaflega stóð til af hálfu stjórnenda Alvotech að skrá félagið á markað í Asíu, en horfið var frá því fyrr á árinu og þess í stað einblínt á Bandaríkjamarkað. Þá ákvörðun má einkum rekja til uppgangs sérhæfðra yfirtökufélaga vestanhafs en mörg þeirra einblína á yfirtöku á líftækni fyrirtækjum.

Sú fjármögnun sem Alvotech stefnir að því að safna sér í gegnum slíkt yfirtökufélag, verður á sambærilegu gengi og þegar hluti eigenda breytanlegra skuldabréfa að fjárhæð 106 milljóna dala nýttu rétt sinn til að breyta þeim bréfum í hlutafé í líftækni fyrirtækinu, sem verðmat það á jafnvirði um 300 milljarða íslenskra króna. Fram-

kvæmd þess útboðs var í höndum Morgan Stanley og Arion banka.

Innlendir fjárfestar, sem eru ekki hluti af stjórnendateymi lyfjafyrirtækisins, komu í fyrsta sinn inn í hluthafahóp Alvotech fyrr í vetur, þegar félagið sótti sér um 100 milljónir dala í lokuðu hlutfjárútboði. Íslensku fjárfestarnir, sem voru Stefni tryggingafélag, Hvalur og Lifeyrissjóður Vestmannaeyja, lögðu Alvotech þá til um 2 milljarða króna sem tryggði þeim liðlega hálfs prósentis eignarhlut í félaginu.

Alvotech vinnur að þróun sjö líftækni lyfja, þar á meðal hliðstæðulyfsins Humira, sem er söluhæsta lyf heims. Á næstu árum renna mörg einkaleyfi líftækni lyfja út, sem skapar tækifæri fyrir fyrirtæki á borð við Alvotech til að setja sambærileg lyf á markað. Í viðtali við Markaðinn í síðasta mánuði sagði Róbert að áfangagreiðslur, sem kveðið er á um í þeim fjölda samninga sem Alvotech hefur gert um sölu og dreifingu, geti skilað félaginu allt að 130 milljarða króna tekjum á næstu árum.

Alvotech er í meirihlutaeigu Aztiq Pharma, fjárfestingafélags Róberts. Þá er systurfélagið Alvogen stór hluthafi, en þar eru fyrir fjárfestingasjóðirnir CVC Capital Management og Temasek. ■

Fá seinna greitt frá Rapyd en áður

helgivifill@frettabladid.is

Rapyd (áður Korta) hefur breytt greiðsluskilmálum á þá vegu að fyrirtæki fá seinna greitt en áður. Fyrir breytinguna, sem tilkynnt var viðskiptavinum hinn 22. júní, fékk viðskiptavinur, sem vill ekki láta nafn síns getið, sölu dagsins greidda um morguninn næsta dag en nú berst hún við lok vinnudagsins.

Heimildarmenn Markaðarins, sem koma úr nokkrum áttum, segja að þessar tafir komi sér illa fyrir lítil fyrirtæki sem treysti á að nýta umrædda fjármuni til að standa straum af kostnaði. Svör frá Rapyd vegna málsins höfðu ekki borist við vinnslu fréttarinnar. Í bréfi til viðskiptavina sagði Rapyd að breytingin hefði ekki í för með sér mikla röskun á starfsemi viðskiptavina, að því er heimildir herma. Rapyd keypti Valitor af Arion banka á dögnum.

Jóhannes Þór Skúlason, framkvæmdastjóri Samtaka ferðaþjónustunnar, segist ekki þekkja

”

Við teljum óásættanlegt að kortafyrirtækin taki upp á því einhliða að halda eftir hluta af greiðslum sem gerðar eru þegar þjónusta hefur verið veitt.

Jóhannes Þór Skúlason, framkvæmdastjóri Samtaka ferðaþjónustunnar.

til atviksins sem um ræðir. Aftur á móti hafi verið „urgur“ í hans fólki með einhliða skilmálabreytingar hjá færsluhirðum í fyrra þegar Covid-19 heimsfaraldurinn hófst. Færsluhirðar hafi skylðum að gegna gagnvart þeim sem selji vöru eða þjónustu og kortafyrirtækjunum. Slík fyrirtæki þurfi að vera undir

það búin að viðskiptavinir fari fram á endurgreiðslu við kortafyrirtæki til dæmis ef þjónusta sé ekki innt af hendi af einhverjum ástæðum.

„Við teljum óásættanlegt að kortafyrirtækin taki upp á því einhliða að halda eftir hluta af greiðslum sem gerðar eru þegar þjónusta hefur verið veitt. Það mætti líkja þessu við að kaupa pott af mjólk í matvöruverslun og greiða með korti en færsluhirðirinn lætur ekki alla greiðsluna af hendi fyrr en eftir fjórar vikur,“ segir Jóhannes Þór.

Hann segir edlilegt að færsluhirðar taki til hliðar hluta af fjárhæðinni þegar greitt er fyrirfram, sá möguleiki sé fyrir hendi að af viðskiptunum verði ekki og viðskiptavinir krefjst endurgreiðslu. „En þegar fólk mætir á hótél, gistir í tvær nætur og greiðir fyrir í posa með pin-númeri þá er augljóslega búið að afhenda vöruna. Færsluhirðar sjá þegar pin-númer hefur verið slegið inn og því ætti ekki að vera neitt vandamál til staðar,“ bætir hann við. ■

Kaup, sala og samruni fyrirtækja.

- Verðmat
- Ráðgjöf og undirbúningur fyrir sölumeðferð
- Milliganga um fjármögnun
- Samningagerð

kontakt@kontakt.is | 414 1200 | www.kontakt.is

Birt með fyrirvara um mynd- og textabreytingu. Billaðó Benna áskilur sér rétt til að breyta verði og búnaði án fyrirvara.

Lífið er leikur.

Nú fylgir **veglegur aukahlutapakki** með Porsche Cayenne í takmarkaðan tíma. Pakkinn eykur við sportlegt útlit bílsins með 21" álfelgum, samlitum brettaköntum, svörtum háglans gluggalistum, lituðu gleri og sportlegum púststútum. Til að fullkomna pakkann er lúxus leðurinnrétting - á sætum, hurðaspjöldum og mælaborði. Einnig fylgir 360° myndavélakerfi og Bose hljómflutningstæki.

Þessi veglegi aukahlutapakki að verðmæti 2.000.000 kr., fæst nú á aðeins 990.000 kr.

Porsche Cayenne E-Hybrid Plug-In.
Tilboðsverð m/pakka: 15.980.000 kr.

Hestöfl: 462 | Hámarkstog: 700 Nm | Hröðun: 5.0 sek. 0-100 km.klst

Porsche á Íslandi | Krókhálsi 9 | 110 Reykjavík | S: 590 2000 | benni.is | porsche.is | Opið virka daga frá 9:00 til 18:00 og laugardaga frá 12:00 til 16:00

Áfengissala ÁTVR í júní nam um 2.365 þúsundum lítra í samanburði við 2.400 þúsundir lítra árið 2020, sem er um 1,5 prósentis minnkun í sölu á milli ára.

ÁTVR í vandræðum með nýja samkeppni

Þorsteinn Friðrik Halldórsson
thorsteinn
@frettabladid.is

ÁTVR horfir fram á gjörbreytt samkeppnisumhverfi ef netverslanir geta afhent áfengi beint til neytenda af innlendum lager. Tilraunir ríkisfyrirtækisins til að koma í veg fyrir slíka starfsemi hafa enn ekki skilað árangri.

Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins gæti séð fram á harða samkeppni á næstu árum jafnvel þó að lagafrumvörp sem miða að auknu frjálsræði í sölu áfengis nái ekki fram að ganga. Enn sem komið er hefur ríkisfyrirtækið ekki náð að kveða niður netverslun sem býður upp á afhendingu samdægurs og lægra verð, og eftir því sem tíminn líður verður æ líklegra að fleiri fyrirtæki fylgi í kjölfarið.

Franska fyrirtækið Santewines SAS, sem er í eigu Arnars Sigurðssonar, opnaði í byrjun maí netverslunina sante.is þar sem viðskiptavinir geta keypt áfengi og fengið það

afhent af lager hér á landi um leið og kaupin hafa átt sér stað. Þannig gat almenningur í fyrsta sinn keypt áfengi af innlendum vörulager án milligöngu Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins.

ÁTVR brást hart við framtakinu og lagði fram kröfu um lögbann á starfsemiina auk þess að kæra til lögreglu. Frá því var greint um miðjan maí og í ljósi þess að lögbannskröfur eru aðgerðir til bráðabirgða virðist því sem ríkisfyrirtækið hafi ekki haft erindi sem erfiði. Sömuleiðis virðist ákærusvið lögreglu ekki hafa talið lagagrundvöll til inngripa.

Í byrjun júní tilkynnti ÁTVR starfsemi Sante til Sýslumannsins á höfuðborgarsvæðinu og krafðist þess að hafið yrði áminningarferli vegna meintra brota Sante sem gæti endað með leyfissviptingu ef fyrirtækið yrði „uppvíst að frekari vanrækslu“.

„Einokunarverslun er rekstur sem byggir á valdböði,“ segir Arnar Sigurðsson, eigandi Santewines.

„Því kemur ekki á óvart að stofnunin leitaði eftir liðsinni frá lögreglu og síðan sýslumanni til að ná nýfengnu valfrelsi af almenningi sem vill haga sinni verslun eftir eigin hentugleika en ekki einokunarinnar.“

Fram kom í rökstuðningi ÁTVR að brýnt væri að sporna strax við þessari starfsemi í ljósi þess að aðrir áfengisbirgjar fylgdust grannt með viðbrögðum hins opinbera og þeir væru reiðubúnir að fylgja í kjölfarið. Haft var eftir forsvarsmanni stórs áfengisinnflytjanda að hann myndi fara sömu leið ef yfirvöld myndu ekki bregðast við.

Íslenska félagið Sante ehf. flytur inn áfengi í eigin nafni, selur það til franska félagsins Santewines SAS sem síðan selur það áfram til neytenda í gegnum vefverslunina sante.is. Áfengið er svo afgreitt beint af lager í húsnæði Sante ehf., á svokölluðum dropp stöðum eða sent heim.

Viðskiptin við hið erlenda félag eru að mati ÁTVR „augljós mála-

”

ÁTVR hefur lýst þeirri afstöðu sinni að starfsemi vefverslananna standist ekki lög og æskilegt væri að fá staðfestingu dómstóla á því.

Úr svari ÁTVR.

myndagerningur“, að því er kemur fram í tilkynningunni sem var send sýslumanni. Augljóst sé að varan yfirgefi ekki lager leyfishafans, Sante ehf., áður en hún er afhent neytendum.

„Það er fálmennt að hengja sig á aukaatriði,“ segir Arnar Sigurðsson. „Þeir sem hafa leyfi til að framleiða eða flytja inn vín í atvinnuskyni undirgangast skilyrði sem sett eru í áfengislögum og þar stendur skýrt og skorinort að við megum selja áfengi úr landi. Í ákvæðinu er ekki minnst á afhendingu og hvergi er fjallað um lagerhald.“

„Þess má geta,“ bætir Arnar við, „að allar vörur sem einokunarfélagið sjálft selur, millilenda líka í íslenskum vöruhúsum og því alls endis óskiljanlegt hvernig slíkt geti varðað við lög.“

Arnar bendir á að ÁTVR hafi um nokkurt skeið og „óafvitandi“ búið við samkeppni frá erlendum netverslunum.

FRÉTTABLAÐIÐ/ÓTTAR

„Sú eina breyting sem varð á, að því er varðar hagsmuni einokunar-risans, var að neytendum stendur nú til boða þjónusta sem ÁTVR getur ekki keppt við og getur því ekki við unað. Ríkisversluninni dettur auðvitað ekki í hug að bregðast við samkeppninni með hefðbundnum hætti svo sem eins og að lækka verð, bæta þjónustu eða auka úrval. Reyndar hefur stofnunin sagt að hún skipti sér ekki af verðum, það sé ákveðið af heildsölum,“ segir Arnar.

Sala Santewines frá því að fyrirtækið hóf að afhenda áfengi beint af lager fyrir tveimur mánuðum síðan hleypur á hundruðum milljóna króna að sögn Arnars. Hann á þó ekki von á því að fyrirtækið sitt, eitt og sér, höggvi stórt skarð í afkomu ÁTVR. Vöruúrval Sante er byggt á gæðavinum, einkum frá Frakklandi, og bjórinn er ekki seldur í kippum heldur brettum.

„Það má segja að vínbransinn sé tvískiptur. Annars vegar ertu með gæðavin sem bera uppruna sínum merki og hins vegar fjöldaframleidd vín sem eru þússuð til með kemískum efnum. Við erum ekki að

Ég hef fulla trú á því að þetta framtak opni augu manna fyrir því að það er komið að endalokum núverandi fyrirkomulags á smásölu áfengis þar sem ríkið hefur allt í hendi sér.

Andrés Magnússon, framkvæmdastjóri Samtaka verslunar og þjónustu.

Enn óvíst hvort áfengið skili ÁTVR hagnaði

Rekstrartekjur ÁTVR námu um 45 milljörðum króna á árinu 2020 og jukust um ríflega 21 prósent á milli ára. Rekja mátti tæplega 35 milljarða til sölu áfengis og rúmlega 10 milljarða til sölu tóbaks.

Hagnaður ÁTVR var 1,8 milljarðar króna sem eru töluvert meiri hagnaður en ríkisfyrirtækið hefur skilað á síðustu árum.

ÁTVR hefur reglulega verið gagnrýnt fyrir að sundurliða ekki nánar kostnað vegna tóbakssölu annars vegar og áfengissölu hins vegar. Sundurlið-unin nær einungis til vörunotkunar.

Þrátt fyrir takmarkaðar upplýsingar um skiptingu

kostnaðar hafa verið visbendingar um að tóbaks-sala ÁTVR hafi staðið undir töluverðu tapi af áfengishlutnum. Starfsemin sem snýr að dreifingu tóbaks í heildsölu er lítil í sniðum í samanburði við rekstur á tugum áfengisverslana um allt land.

Um mitt síðasta ár greindi Fréttablaðið frá því að Ríkisendurskoðun hefði óskað eftir því við for-svarsmenn Áfengis- og tóbaksverslunar ríkisins að kostnaður við rekstur fyrirtækisins yrði sundurlið-aður eftir kostnaði vegna sölu á áfengi annars vegar og tóbaki hins vegar. Hins vegar ber ársreikningur ÁTVR fyrir síðasta ár ekki merki þess.

keppa á þeim markaði,“ segir Arnar. Á endanum munu þó innlendir net-verslanir hafa veruleg áhrif á rekstur ÁTVR.

„Þetta er eins og þegar ákveðið var að leyfa matvörukaupmönnum að selja mjólk. Þá lá fyrir að enginn grundvöllur var fyrir sérstökum mjólkurverslunum á vegum rík-isins. Þeim var bara lokað,“ segir Arnar.

Áfengissala ÁTVR í júní nam um 2.365 þúsundum lítra í samanburði við 2.400 þúsundir lítra árið 2020 sem er um 1,5 prósentu minnkun í sölu.

Í svari ÁTVR við fyrirspurn Markaðarins segir ríkisfyrirtækið að einkaréttur þess til að selja og afhenda áfengi í smásölu hérlandis sé ótvíræður.

„ÁTVR hefur sent tolla- og skatt-yfirvöldum ábendingar um starf-semina og jafnframt kært hana til lögreglu. Frekari viðbrögð eru vel hugsanleg, enda hefur ÁTVR lýst þeirri eindregnu afstöðu sinni að starfsemi vefverslananna standist ekki lög og æskilegt væri að fá stað-festingu dómstóla á því,“ segir í svari ÁTVR.

„Það er að mati ÁTVR ótíma-bært að velta fyrir sér mögulegum afdrifum og afleiðingum hugsan-legra lögbannsbeiðna.“

„**Hrópandi mismunun**“ Samtök verslunar og þjónustu hafa um langt skeið talað fyrir afnámi einkaleyfis hins opinbera á smásölu áfengis.

„Við teljum eðlilegast að ganga alla leið þannig að hægt sé að kaupa bjór og léttvín í búðum,“ segir Andrés Magnússon, framkvæmdastjóri samtakanna. „En það sem er aðkall-andi í dag er að taka á þessari hróp-andi mismunun sem er í gangi þegar kemur að netverslun með áfengi.“

Andrés vísar til þess að íslenskir neytendur geta keypt áfengi af erlendum netverslunum og fengið það sent til landsins en innlendum netverslunum er ekki heimilt að bjóða upp á slíka þjónustu. „Það er mismunur sem er algjörlega óásættanleg fyrir okkur sem berj-umst fyrir frelsi í viðskiptum og jafnræði aðila á markaði.“

„Ég hef fulla trú á því að þetta framtak opni augu manna fyrir því að það er komið að endalokum núverandi fyrirkomulags á smásölu áfengis þar sem ríkið hefur allt í hendi sér. Að sú stund sé runnin upp og ekki verði stigið til baka,“ segir Andrés.

„Neytendur hafa nú fengið smjör-þefinn af meira frjálsræði í smásölu áfengis og ég held að þeir myndu bregðast harkalega við ef stjórn-völd tækju upp á því að banna þessa starfsemi eftir kosningar.“

Þá segir Andrés eftirtektar-vert hvernig hagsmunahafar hafi brugðist við framtaki Sante. „Félag atvinnurekenda, sem eru hags-munasamtök fyrir áfengisinnflytj-endar, þegja þunnu hljóði um þessi mál. En þeir hrópa hins vegar á torg-um þegar kemur að samkeppnis-hindrunum á öðrum sviðum, eins og í landbúnaði og pósthjónustu. Þar fara hljóð og mynd ekki saman.“

ÁTVR óvísst hvernig bregðast eigi við

Biða stór smásölu-fyrirtæki á hliðar-línunni?

„Það má gefa sér að fleiri fyrirtæki komi inn á þennan markað. Ég held að flestir hafi á tilfinningunni að ÁTVR sé óvísst um hvernig það eigi að bregðast við. Fyrstu viðbrögðin voru að fara í hart og krefjast lög-banns á starfsemi Sante. Það hefur ekki gengið eftir. Það hafa ekki verið neinar aðgerðir af hálfu sýslumanns eða lögreglunnar sem vítað er um. Eftir því sem tíminn liður þeim mun meira styrkjast menn í trú um að ekki verði til baka snúið,“ segir Andrés.

Hvaða þýðingu hefur það fyrir ÁTVR ef starfsemi Sante getur hald-ið áfram í óbreyttri mynd og fleiri fyrirtæki koma inn á markaðinn?

„Það mun þýða einfaldlega að ÁTVR mun loksins þurfa að laga sig að breyttu samkeppnisumhverfi eins og önnur fyrirtæki þurfa að gera,“ segir Andrés.

Áslaug Arna Sigurbjörnsdóttir dómsmálaráðherra mælti fyrir frumvarpi um breytingar á áfengis-lögum, svokallað brugghúsafrum-varp, fyrr á þessu ári en samkvæmt því hefði smærri brugghúsum verið

Ríkisversluninni dettur auðvitað ekki í hug að bregðast við sam-keppninni með hefð-bundnum hætti svo sem eins og að lækka verð, bæta þjónustu eða auka úrval.

Arnar Sigurðsson, eigandi Santewines.

heimilað að selja öl í smásölu á fram-leiðslustað þess. Frumvarpið dagaði uppi í meðförum Alþingis. Aður hafði dómsmálaráðherra mælt fyrir sambærilegu frumvarpi sem einnig liðkaði fyrir netsölu áfengis en það hlaut ekki afgreiðslu ríkisstjórnar.

ÁTVR gagnrýnir brugghúsafrum-varpið harðlega í 25 blaðsíðna umsögn. „Þrátt fyrir að fyrirbyggj-andi frumvarpi láti ef til vill lítið yfir sér við fyrstu sýn yrði höggvið stórt skarð í rótgróna einkasölu íslenska ríkisins á áfengi með því að heim-ila hér hagnaðardrífna smásölu áfengra drykkja. Með þeirri undan-þágu sem frumvarpið gerir ráð fyrir myndu forsendur fyrir rekstri ÁTVR að öllum líkindum bresta.“ ■

Skotsilfur

Tímamót

Herdís Fjeldsted,
forstjóri Valitors.
Íslensk kortaþjónusta er á tímamótum. Á innan við tveimur

árum hafa öll þrjú kortafyrirtækin – Valitor, Borgun og Korta – verið seld fyrir hátt í tuttugu milljarða og í öllum tilvikum var eignarhaldið fært frá innlendum eigendum til erlendra. Forsvarsmenn Rapyd, sem tók yfir Korta, segjast ætla að gera Ísland að miðstöð greiðslumiðlunar hjá alþjóðlegu samstæðunni og gera fyrirtækið að einum „stærsta alþjóðlega vinnuveitanda landsins“. Vonandi ganga áformin eftir en tilefni er til að stilla væntingum í hóf í ljósi þessi hvernig Salt, áður Borgun, hefur hagað starfsemi sinni hér á landi. Forsvarsmenn Salts voru fullyrðingaglaðir eftir kaupin í fyrra, en nú virðist sem umsvifin fari minnkandi og starfsmönnum fækkandi. ■

Rörsýni eftirlitsins

Páll Gunnar Pálsson,
forstjóri Samkeppnis-
eftirlitsins.
Samkeppnis-
eftirlitið á það til

að glíma við rörsýni. Í nýútkominni markaðsgreiningu þess kom fram að það horfi einungis á samkeppnina um sölu íslenskra hljóðbóka, en að starfsmennirnir kæri sig kollótta um erlenda samkeppni. Þess vegna hafði Storytel 95-100 prósentu markaðshlutdeild 2019. Þessi þröngsýni hefur afleiðingar, en Storytel hætti við kaupin á Forlaginu í kjölfar frummats eftirlitsins á samkeppnisáhrifum. Íslenskar hljóðbækur eiga í harðri samkeppni við hljóðbækur á erlendri tungu og raunar annað skemmtiefni eins og hlaðvörp. Ef til vill hefðu höfundar Forlagsins og unnenndur íslensks máls notið góðs af fjárhagslegum styrk Storytel-samsteypunnar í samkeppninni. ■

84 milljarða sveifla

Dagur B. Eggertsson,
borgarstjóri.

Dagur B Eggertsson, borgarstjóri Reykjavíkur, benti á það á Twitter-síðu sinni í vikunni að Sjálfstæðismenn ættu frekar að hafa áhyggjur af afkomu ríkissjóðs en borgarsjóðs, enda væri fyrrnefndi sjóðurinn verr staddur og verið rekin með 42 milljarða halla 2019. Svona fyrir utan að ríkis- og borgarsjóðir eru í grundvallaratriðum ólíkir hlutir – meðal annars með tilliti til tekjuöflunarmöguleika – þá stökk fjármálaráðherra til og benti á að afgangur hefði verið á rekstri ríkissjóðs 2019 eða alls 42 milljarðar. Dagur þakkaði leiðréttinguna og vísaði í ranga umfjöllun hagdeildar Landsbankans sem skýringu á misskilningnum. Næsta mál. ■

Fyrsta lystisnekkjan í ár mætt til Lundúna

Lystisnekkjan Triple Seven, sem er í eigu rússneska auðkýfingsins Alexander Abramov, sigldi niður ána Thames í Lundúnum í byrjun vikunnar. Þetta er í fyrsta skipti sem lúxussnekkja heimsækir borgina í ár, en miklar samkomutakmarkanir hafa verið í Bretlandi vegna Covid-19. Báturinn var boðinn til sölu í fyrra á 38 milljónir evra, jafnvirði 5,6 milljarða króna. Roman Abramovich, eigandi breska knattspyrnuliðsins Chelsea, er viðskiptafélagi Abramovs. **FRÉTTABLAÐIÐ/EP**

Má bjóða þér lægri húsnæðiskostnað?

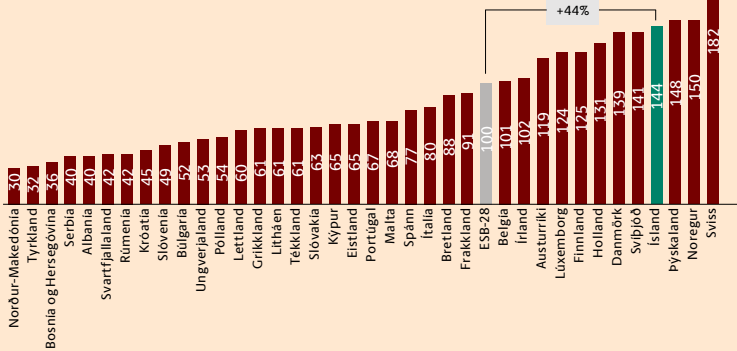
Anna Hrefna Ingimundar-
dóttir, for-
stöðumaður
efnahagssviðs
Samtaka at-
vinnulífsins.

Skörp hækkun hefur mælst á fasteignaverði að undanfögnu. Ein augljós skýring þess er vaxtalækk-
anir Seðlabankans sem var ætlað að
auðvelda heimilum og fyrirtækjum
fjármögnun til neyslu og fjárfest-
ingar í einum dýpsta samdrætti
sögunnar. Þá hafa umtalsverðar
launahækkanir raungerst á sama
tíma sem hefur aukið á eftirspurn-
arþrýstinginn. Íbúðum í byggingu
hefur hins vegar farið fækkandi. Allt
hefur þetta leitt til þess að árstaktur
verðhækkana á höfuðborgarsvæði-
inu mælist nú um 10% að raunvirði.

**Hlutfall fyrstu kaupenda
aldrei reynst herra**
Þó að fasteignaverð hafi hækkað að undanfögnu er ekki þar með sagt að heimilum reynist almennt erfiðara að kaupa húsnæði en áður, enda hefur hlutfall fyrstu kaupenda á markaði aldrei verið herra. Vísitala húsnæðiskostnaðar, sem tekur tillit til markaðsverðs íbúðarhúsnæðis, launa og vaxtastigs, gefur raunar til kynna að nokkuð auðveldara sé að festa kaup á fasteign nú en í hækku-
unarfasanum sem átti sér stað fyrir 3-5 árum. Þá mældist árstaktur raunverðshækkana á bilinu 10-25% þó vaxtastig hafi verið töluvert herra. Fasteignaverð hækkaði verulega umfram laun og ljóst mátti vera að mikill skortur hafði myndast á markaðinum eftir margra ára tímabil frosts í íbúðafjárfestingu. Síðan þá hefur framboð íbúða aukist umtalsvert en nú hafa myndast vís-
bendingar um framboðsskort á ný. Eignir staldra stutt við á söluskrá.

Byggingarkostnaður íbúðarhúsnæðis

Byggingarkostnaður 2019; Verðvísitala (ESB-28=100)

Samdráttur mælist í fjölda íbúða í byggingu samkvæmt nýjustu talningu Samtaka iðnaðarins og ekki hafa verið færri íbúðir í byggingu á höfuðborgarsvæðinu í fjögur ár.

**Aðgerðir yfirvalda beinast
að eftirspurnarhlið**
Þó að aðstæður til fasteignakaupa hafi um margt verið góðar að undanfögnu, eins og mikil velta ber vitni um, er tilefni til að staldra við. Vaxtastig er sögulega lágt og sú hættu er fyrir hendi að nýtt vaxta-
hækkunarferli, sem þegar gæti verið hafið, þyngi greiðslubyrði skuldsettra fasteignaeigenda og skapi þeim vandræði þegar fram í sækir. Einnig er hættu á því að einhverjir fari að veðja á áframhaldandi íbúða-
verðshækkanir og freistist til að skuldsetja sig um of, sem ýtir undir bólu myndun. Það er ekki síst þess vegna sem Seðlabankinn ákvað nú á dögunum að lækka hámark veðsetningarhlutfalls fasteignalána til neytenda úr 85% í 80%, að undanskildum fyrstu kaupendum sem munu áfram geta fengið lán fyrir allt að 90% af markaðsverði fasteignar.
Aðgerðir yfirvalda til að hafa áhrif á fasteignamarkað beinast yfirleitt að eftirspurnarhliðinni

enda er það fljótvirkari leið til að hafa áhrif á markaðinn heldur en aðgerðir sem beinast að framboðshlið. Ekki má hins vegar vanmeta þau áhrif sem stjórnvöld, ríki og sveitarfélög, geta haft á framboðshliðina.

**Byggingarkostnaður
óþarflega hár**
Byggingarkostnaður íbúðarhúsnæðis er einn sá mesti í Evrópu og nær helmingi meiri en að meðaltali í Evrópusambandslöndum. Margvíslegar skýringar liggja þar að baki. Samkvæmt nýlegri úttekt OECD voru gerðar 316 tillögur til úrbóta á lagaumgjörð fyrir íslenska byggingariðnaðinn. Má þar nefna tillögur til: einföldunar á leyfisveitingum, skilvirkara ferlis við breytingar á skipulagsákvörðunum sveitarfélaga, breytinga á byggingarreglugerð sem eykur svigrúm hönnuða til að leita skapandi lausna og breytinga á lögum um löggiltar starfsgreinar. Ísland er í 72. sæti af 185 þegar kemur að skilvirkni við öflun byggingaleyfa samkvæmt Alþjóðabankanum. Af þessum niðurstöðum má vera ljóst að fjölmargar hindranir eru í vegi framkvæmdaaðila í byggingariðnaði sem tefja framkvæmdaferlið og auka byggingarkostnað. Hér geta yfirvöld gert betur.

Fleiri þætti má nefna. Stefna sveitarfélaga varðandi framboð og úthlutanir lóða þarf að liggja ljós fyrir. Aukin rafræn þjónusta þegar kemur að hvers kyns gagnaskilum til skipulagsyfirvalda er augljós og tímabær umbót sem gæti hraðað framkvæmdaferlinu verulega og minnkað kostnað. Að auki má nefna að skortur hefur verið á rauntíma-
gögnum um byggingu íbúðarhúsnæðis svo hægt sé að meta betur húsnæðisþörf hverju sinni og bregðast tímanlega við markaðsaðstæðum. Því ber að fagna fyrirætlunum stjórnvalda um nýja mannvirkjaskrá sem ætlað er að veita áreiðanlegar rauntímaupplýsingar um mannvirkjagerð og stöðu á húsnæðismarkaði.

**Skilvirkir framkvæmdaferli
varðar almannahagsmuni**
Það er áhyggjuefni að íbúðafjárfesting sé að dragast saman á ný á meðan íbúðaverð hækkar ört. Vaxtalækkanir Seðlabankans voru rökrétt og eðlilegt skref í efnahagssamdrætti þótt þær hafi haft fyrrisjáanleg áhrif til hækunar eignaverðs. Til að gera umbætur sem lækka byggingarkostnað þurfa yfirvöld hins vegar að bregðast við þeim ábendingum sem itrekað hafa komið fram á undanfögnu árum, nú síðast frá OECD.
Sú umgjörð sem yfirvöld hafa mótað fyrir byggingariðnaðinn er óskilvirk, tímafrek og kostnaðarsöm. Allar hindranir sem hamla því að framkvæmdaaðilar geti brugðist tímanlega og haganlega við markaðsaðstæðum magna sveiflur, ýta undir óstöðugleika og auka þannig íbúðakostnað sem getur svo valdið ólgu á vinnumarkaði. Fasteignaverð hér á landi er herra en það þyrfti að vera. Úr því má bæta ef viljinn er fyrir hendi. ■

Hækkandi arðsemi uppsjávarfyrirtækjanna

Á síðastliðnum árum hefur verð uppsjávarafurða hækkað langt umfram bolfisktegundir. Stöðug veiði, aukin eftirspurn og breytt vinnsla hefur stuðlað að þróuninni.

thg@frettabladid.is

Hratt hækkandi verð á uppsjávartegundum undanfarin ár hefur gert það að verkum að arðsemi uppsjávarveiða á Íslandi er orðin umtalsvert meiri en vegna botnfiskveiða. Á síðastliðnum 15 árum hefur verðvísitala botnfisks hækkað um 134 prósent, en á sama tíma hefur verðvísitala uppsjávartegunda hækkað umtalsvert meira eða um 263 prósent.

Þrátt fyrir að þorskur sé mikilvægasta, einstaka sjávarafurð íslenska þjóðarbúsins með tilliti til útflutningsverðmætis, þá eru það uppsjávarveiðarnar sem skila mestum ábata um þessar mundir, af ýmsum ástæðum.

Rekstrarkennitölur íslenskra útgerðarfyrirtækja sem halda á aflaheimildum í uppsjávartegundum eru betri, eftir því sem hlutfall uppsjávarhluta starfseminnar er herra, að því er sjá má í samantekt Markaðarins. Rekstrarhagnaður fyrir skatta og fjármagnsliði (EBIT) sem hlutfall af rekstrartekjum er tæplega 40 prósent hjá Eskju, en Eskja stundar eingöngu uppsjávarveiðar. Sama er uppi á teningnum sé lítið til afkomu uppsjávarsviðs Brims, en félagið birtir upplýsingar um afkomu starfsþátta sinna í ársuppgjörum sínum.

Huginn í Vestmannaeyjum, sem hefur nú að fullu komist í eigu Vinnslustöðvarinnar, gerir eingöngu út á uppsjávartegundir. Hlutfall EBIT-hagnaðar af rekstrartekjum Hugins 2020 er öllu lægra en Eskju og uppsjávarsviðs Brims, en það skýrist af því að félagið rekur ekki landvinnslu og greiðir öðrum fyrirtækjum fyrir frystingu og vinnslu afurða í landi. Hingað til hafa áðurnefnd fyrirtæki Eskja og Vinnslustöðin tekið það verkefni að sér fyrir Hugin.

EBIT-hagnaður sem hlutfall af rekstrartekjum Ísfélagsins í Vestmannaeyjum heggur nærri Eskju og uppsjávarsviði Brims, en fyrirtækið er umsvifamikilið í uppsjávarveiðum.

Bæði Loðnuvinnslan á Fáskrúðsfirði og Síldarvinnslan hafa verið

Fyrsta loðnuvertiðin í þrjú ár náðist í janúar og þótti afar vel heppnuð.

að auka hlutfall bolfisks í veiðum á undanförnum árum. Það felur í sér ákveðna áhættudreifingu, en bolfiskveiðar eru kostnaðarsamari, sem hefur haft þær afleiðingar að EBIT-hagnaður beggja félaga sem hlutfall af rekstrartekjum hefur lækkað litillega á síðustu árum.

Almennt séð versnaði afkoma flestra uppsjávarfyrirtækja örlítið á árinu 2020 miðað við árið 2019. Má einkum rekja það til lægra verðs á makríl, en tímasetning vertiðar og sölutímabils makrílsins hittist illa á við heimsfaraldurinn sem hóf aftur að geisa á meginlandinu síðasta haust eftir svikalogn sumarsins. Uppsjávarsvið Brims er þó undanskilið, en félagið gerir upp í evru, sem hefur styrkst nokkuð miðað við Bandaríkjadali sem skilar sér í hærri EBIT-framlegð mælt í krónum.

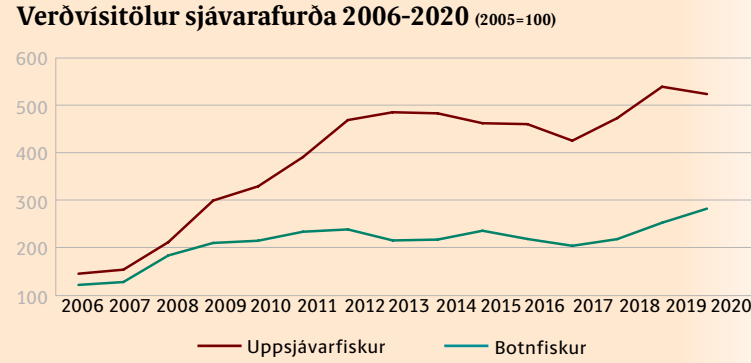
Veiðar, vinnsla og eldi
Skýringar á ört hækkandi verði uppsjávarafurða eru ýmsar. Fyrst ber að nefna stöðuga eða minnkandi veiði síðastliðin 15 til 20 ár, allt eftir því hvaða fiskistofn er um að ræða. Eftirspurn eykst ár frá ári og á meðan framboðið fylgir ekki, þá stefnir verðið aðeins í eina átt. Eins má nefna að vinnsla uppsjávartegunda til manneldis fremur en bræðslu hefur aukist töluvert, en slík vara selst á herra verði en ella.

En þrátt fyrir að vinnsla til manneldis hafi aukist, er alltaf hluti landaðs afla sem endar í bræðslu. Verð á fiskimjöli og lýsi hefur þrefaldast á undanförunum 15 árum.

Er það meðal annars vegna mikillar aukningar í laxeldi, en hækkandi verð á eldislaxi hefur dregið fiskimjölið upp með sér á undanförunum árum. Ekki eru mörg ár síðan íslenskar útgerðir voru að berjast við að heilfrysta kolmunna á sjó og selja fyrir 500 til 600 Bandaríkjadali á tonnið. Verð á fiskimjöli hefur hins vegar hækkað úr 1300 Bandaríkjadöllum á tonnið fyrir um sex til sjö árum og langt yfir 2000 Bandaríkjadali, svo að það er ekki að sökum að spyrja hvar kolmunni endar um þessar mundir – beint í bræðslunni.

Dýraeldi hefur einnig aukist hratt á undanförunum árum, en þar spilar fiskimjöl og -lýsi mikilvægt hlutverk. Í Kína voru yfir 400 milljónir svína alin til manneldis á síðasta ári og talið er að sú tala muni hækka um tæp 20 prósent á þessu ári. Svínafóður þarf að innihalda ákveðið hlutfall lýsis, en ekki er von á því að framboð lýsis muni aukast mjög á þessu ári.

Áhættusamari rekstur
Jafnan er venjan sú að gerð er hærri ávöxtunarkrafa þegar rekstrar-

Afkoma fyrirtækja í uppsjávarveiðum 2020 (tölur í milljörðum króna)

	Rekstrartekjur	EBIT	EBIT / Tekjur	Launakostnaður	Launahlutfall
Síldarvinnslan	21,11	5,65	27%	4,44	21%
Vinnslustöðin	10,00	1,94	19%	3,24	32%
Loðnuvinnslan	9,14	2,46	27%	2,48	27%
Ísfélag	10,98	3,82	35%	3,33	30%
Vestmannaeyja					
Skinney-Pinganes	11,00	2,94	27%	4,00	37%
Eskja	8,21	3,27	40%	1,74	21%
Huginn	2,88	0,86	30%	0,55	19%
Brim	9,52	3,72	39%		
(uppsjávarsvið)					

Afkoma fyrirtækja í uppsjávarveiðum 2019 (tölur í milljörðum króna)

	Rekstrartekjur	Rekstrarhagnaður (EBIT)	EBIT Rekstrartekjur	Launakostnaður	Launahlutfall
Síldarvinnslan	19,50	5,51	28,3%	4,03	20,7%
Vinnslustöðin	9,47	2,19	23,1%	3,02	31,9%
Loðnuvinnslan	10,00	2,42	23,1%	2,38	22,8%
Ísfélag	9,52	2,43	25,5%	2,99	31,4%
Vestmannaeyja					
Skinney-Pinganes	10,00	3,00	30,2%	3,68	36,5%
Eskja	7,42	3,10	41,3%	1,98	26,6%
Huginn	2,92	0,95	32,4%	0,51	17,4%
Brim	10,42	3,28	31,5%		
(uppsjávarsvið)					

Notað er meðalgengi evru og Bandaríkjadals á árinu 2019 og 2020 við umreikning í íslenskar krónur.

Ekki liggja fyrir aðgreindar upplýsingar um launakostnað uppsjávarsviðs Brims.

Allar tölur í íslenskum krónum.

áhætta eykst. Óhætt er að segja að uppsjávarveiðar séu áhættusamari en botnfiskveiðar. Þekktasta dæmið um hvarf fiskistofns er þegar síldin hvarf árið 1968, með miklum afleiðingum fyrir fólk og fyrirtæki sem treystu á veiðarnar. Líkast til má rekja hvarfsíldarinnar til ofveiði, en óhætt er að halda því fram að magnstýring fiskveiða við Íslandsstrendur sé ábyrgari nú en þá. Nýlegra dæmi er hvarf loðnunnar, sem veiddist í janúar á þessu ári í fyrsta sinn í þrjú ár. Íslensku uppsjávarfyrirtækin eiga

það hins vegar flest sameiginlegt að eiga aflahlutdeild í fleiri en tveimur uppsjávarstofnum, sem felur í sér ákveðna áhættudreifingu. Því litlar líkur eru á því að fleiri en einn stofn láti sig hverfa af miðunum án haldbærra skýringa, eins og í nýlegu tilfelli loðnunnar.

Ef marka má nýlegar mælingar Hafrannsóknastofnunar á loðnustofninum við Ísland, má vænta stórrar loðnuvertiðar eftir komandi áramót. Útlitið er því líklegast áfram bjart fyrir íslensk uppsjávarfyrirtæki. ■

Stapi og Festa keypt fyrir 3 milljarða í Síldarvinnslunni eftir skráningu

hordur@frettabladid.is

Lífeyrissjóðirnir Stapi og Festa hafa keypt í Síldarvinnslunni fyrir samanlagt nærri þrjá milljarða króna eftir að útgerðarfélagið var skráð á markað í lok maímánaðar. Eftir kaupin eru sjóðirnir báðir á meðal tíu stærstu hluthafa Síldarvinnslunnar.

Stapi, sem fékk úthlutað sem jafngilti 0,5 prósentu hlut í hluta-fjárútboði Síldarvinnslunnar, hefur þannig meira en þrefaldað eignarhlut sinn í félaginu og átti í lok júnímánaðar 1,62 prósentu hlut, samkvæmt nýjum lista yfir tuttugu stærstu hluthafa fyrirtækisins. Markaðsvirði þess hlutar er í dag um 1.765 milljónir króna.

Lífeyrissjóðurinn Festa, sem fékk ekkert úthlutað í hlutafjárútboði Síldarvinnslunnar, hefur á sama tíma keypt í félaginu fyrir jafnvirði meira en 1.500 milljóna króna frá því að það fór á markað. Sjóðurinn

17%

Samanlagður eignarhlutur íslensku lífeyrissjóðanna í Síldarvinnslunni nemur um 17 prósentum.

fer núna með 1,44 prósentu eignarhlut og er niundi stærsti hluthafi Síldarvinnslunnar.

Eignarhaldsfélagið Kjálkanes, sem seldi um 15 prósentu hlut í Síldarvinnslunni fyrir meira en 15 milljarða króna í útboðinu, minnkadi sem kunnugt er enn frekar við hlut sinn í félaginu eftir skráningu með því að selja fyrir um tvo milljarða. Kjálkanes er eftir sem áður annar stærsti hluthafi félagsins með 17,4 prósentu hlut.

Lífeyrissjóður verslunarmanna og Gildi, sem keypti 10 prósentu hlut í útboðinu, hafa sömuleiðis bætt nokkuð við hlut sinn í Síldarvinnslunni í liðnum mánuði. Samanlagður eignarhlutur íslenskra lífeyrissjóða í útgerðarfyrirtækinu nemur í dag um 17 prósentum.

Hlutabréfaverð Síldarvinnslunnar stendur í 63,5 krónum á hlut og er um 6 prósentum herra en gengið í hlutafjárútboðinu. Markaðsvirði félagsins er um 108 milljarðar. ■

Hagnaður Brimgarða 5,3 milljarðar í fyrra

helgivifill@frettabladid.is

Fjárfestingafélagið Brimgarðar, sem meðal annars er stærsti hluthafi fasteignafélagsins Eikar, hagnaðist um 5,3 milljarða 2020 samanborið við 2,6 milljarða hagnað árið áður. Hagnaðinn má að miklu leyti rekja til matsbreytingar á fjárfestingareignum en hún nam 4,9 milljörðum.

Brimgarðar eru í eigu systkinanna Eggerts Árna, Guðnýjar Eddu, Gunnars Þórs og Halldórs Páls Gíslabarna. Þau eiga jafnframt matvæla-fyrirtækin Mötu, Matfugl og Síld og fisk. Fjölskyldan keypti leigufélagið Ölmú á ellefu milljarða í ár fyrir tilstilli Langasjós sem á Brimgarða og fyrrnefnd félög. Í kjölfarið keypti Alma allt hlutafé Brimgarða.

Eigið fé Brimgarða jókst um 6,1 milljarð króna á milli ára og nam tíu milljörðum króna við árslok 2020. Hlutféð var aukið um 800 milljónir króna á árinu 2020. Arðsemi eigin fjár var 137 prósent en eiginfjárlut-

fallið var 57 prósent við árslok 2020.

Eignir félagsins jukust úr 13 milljörðum króna árið 2019 í 17,6 milljarða árið 2020. Fasteignir og fjárfestingareignir voru bókfærðar á 10,7 milljarða króna en þær voru metnar á 5,5 milljarða samkvæmt fasteignamati í árslok 2020. Á meðal fasteigna má nefna Grandagarð 8, þar sem tölvuleikjafyrirtækið CCP var áður til húsa, og Sundagarða.

Brimgarðar áttu skráð hlutabréf fyrir 5,9 milljarða við árslok 2020. Félagið átti fyrir um fjóra milljarða í Eik og 1,2 milljarða í Reitum. Félagið er janframt með stórar stöður í framvirkum samningum; eignir í hlutabréfaafleiðum námu sjö milljörðum króna árið 2020 og þegar skuldir eru dregnar frá nam eignastaða þeirra 530 milljónum króna við árslok. Stór hluti af skráðum hlutabréfum í eigu Brimgarða er veðsettur, fjármálastofnunum til tryggingar á framvirkum samningum. ■

Skoðun

Þorsteinn
Friðrik
Halldórsson

Hundrað ára einokun

Það eru skýr skil á milli íhalds-semi annars vegar og aftur-haldssemi hins vegar. Íhalds-maður leitast við að varðveita það sem reynst hefur samfélagi hans vel og geldur varhug við því að fara geyst í breytingar að illa ígrunduðu máli. Oft er það þannig að það sem glatast er ekki afturkræft. Hinn aftur-haldssami er tortrygginn gagn-vart hvers konar breytingum vegna þess að hann óttast hið óþekkta. Hann hefði brugðist ókvæða við þegar einokun ríkisins á mjólkursölu var lögð af. Þessum greinarmun þarf að halda til haga í umræðu um Áfengis- og tóbaksverslun ríkisins.

Það er einfaldlega fátt við ÁTVR sem vert er varðveita og engan þarf að undra þegar um ræðir ríkisfyrirtæki sem hefur verið í einokunarstöðu í hartnær hundrað ár. ÁTVR er ríki í ríkinu sem hefur þann helsta tilgang að standa vörð um tilvist sína. Eða hvað annað getur skýrt tregðu ÁTVR til að aðgreina kostnað vegna áfengis-sölu annars vegar og tóbakssölu hins vegar? Ítrekað hefur verið bent á að svo virðist sem hagn-aður af tóbakssölu niðurgreiði tapið af áfengissölu.

Öllum er ljóst, jafnvel stjórn-endum ÁTVR, sem fullyrtu að forsendur fyrir rekstri fyrirtækisins myndu að „öllum líkindum bresta“ ef brugghús-frumvarpið svokallaða yrði samþykkt, að fjöldi neytenda myndi leita annað ef þeir hefðu val. Lítið er að marka hátt skor í ánægjukönnunum þegar valfrelsi neytenda er talið for-sendubrestur.

Sala Santewines frá því að fyr-irtækið hóf að afhenda áfengi beint af lager fyrir tveimur mánuðum síðan hefur hlaupið á hundruðum milljóna króna. Eins og eigandi Sante benti á í samtali við Markaðinn datt einokunarfyrirtækinu ekki í hug að bregðast við samkeppni með hefðbundnum hætti, til dæmis að lækka verð, bæta þjónustu eða auka úrval. Vald-bodi skal beitt til þess að ryðja keppinautum úr vegi.

En neytendur hafa fengið smjörþefinn af frjálsri verslun með áfengi og þá verður ekki aftur snúið. ■

LSR bætir við sig í Símanum fyrir 1.300 milljónir

hordur@frettabladid.is

Lífeyrissjóður starfsmanna ríkisins (LSR) jók verulega við eignarhlut sinn í Símanum í júní með kaupum á 128,2 milljónum hluta að nafnvirði, eða sem jafngildir um 1,7 prósentu hlut. Áætla má að LSR hafi því keypt fyrir samtals liðlega 1.300 millj-ónir króna, sé lítið til þróunar á gengi bréfa félagsins í liðnum mánuði, en sjóðurinn er nú orðinn næst stærsti hluthafinn með 11,9 prósentu eignarhlut, samkvæmt nýjum lista yfir 20 stærstu eigendur.

Á sama tíma minnkuðu Gildi og Lífeyrissjóður verslunarmanna (LIVE) við sig í félaginu með því að selja samanlagt um 2,8 prósentu eignarhlut fyrir á þriðja milljarð. Auk LSR bættu Brú lífeyrissjóður og Akta stokkur við sig í Símanum í liðnum mánuði.

Stærsti hluthafi Símans eru Stodir með rúmlega 15 prósentu hlut. Hlutablefaverð félagsins hefur hækkað um 39 prósent frá áramótum. Í lok apríl greindi Síminn frá því að ráðnir hefðu verið inn-lendir og erlendir ráðgjafar til að kanna meðal ann-ars mögulega sölu á Milu, dótturfélagi Símans. ■

Það heyrðist ekkert frá Húsi atvinnulífsins nema eitt-hvert tuð um að Seðla-bankinn hefði allt í einu fengið heimild til að setja á fjármagnshöft.

Ásgeir Jónsson
seðlabankastjóri.

Brandenburg | s/a

FRÉTTABLAÐID

35% LANDSMANNA*
FÁ SÉR REGLULEGA SKYNDIBITA

49% LESA**
FRÉTTABLAÐID

ERT ÞÚ AÐ NÁ TIL RÉTTA FÓLKSINS?

Með því að auglýsa í Fréttablaðinu og á frettabladid.is nærðu til rétta fólksins.

FRÉTTABLAÐID

* Skv. Neyslukönnun Gallup. ** Íbúar á höfuðborgarsvæðinu á aldrinum 35–65 ára lesa Fréttablaðið daglega að meðaltali, skv. prentmælingum Gallup.

Sterkari saman
í sátt við umhverfið

UNIVERSISMERO

LITRÓF

GuðjónÓ

Prenttækni

Vatnagörðum 14 · 104 Reykjavík
litrof@litrof.is · 563 6000

PROBI:MAGE®

söluhæstir í Svíþjóð,
frábærar móttökur á Íslandi!

Við notum PROBI:MAGE® mjólkursýrugerla
fyrir þarmaflóruna og meltinguna.

Sigríður Ríta
Ragnarsdóttir

Þorbjörg
Hafsteinsdóttir

Birgir
Þórðarson

Þórunn
Kristjónsdóttir

PROBI® vörurnar fást í apótekum, heilsuverslunum og stórmörkuðum.

Kemur ró á ristilinn

Hrafnhildur hefur starfað sem einkaþjálfari hjá World Class í um 17 ár. Hún þjáðist af ristilvandamálum og bakflæði í áratugi vegna meðgönguógleði, sem orsakaði sjö mánaða uppköst.

Fyrir þremur árum fór Hrafnhildur Hákonardóttir í ristilspeglun vegna óþæginda í ristli og meltingarvandamála. „Ristillinn hafði verið til trafala í 25 ár frá því ég var ólétt. Á meðgöngunni ældi ég daglega í um sjö mánuði. Eins eðlilegur hlutur og óléttta er fyrir kvenlíkamann eru sjö mánuðir af uppköstum ekkert grín fyrir líkamsstarfsemina. Ég hlaut af þessu varanlegar skemmdir á vélinda sem orsaka bakflæði. Einnig hafði þetta slæm áhrif á ristilinn, sem hafði þau áhrif að ég fór að finna fyrir verkjum í baki og líkamanum öllum. Ég hafði lengi tekið inn ýmis magalyf og alltaf þurft að passa hvað ég borðaði af hveiti- og mjólkurvörum, en það tók mig nokkur ár að átta mig á að þessar matartegundir færu illa í mig.

Mér var ráðlagt að taka inn magnesíum til þess að koma jafnvægi á meltinguna og róa ristilinn. Ég prufaði nokkrar tegundir en þær hentuðu mér ekki. Til allrar hamingju var mér bent á magnesíum með fjallagrösum frá ICEHERBS, en fjallagrös eru mjög mýkjandi. Nú hef ég tekið magnesíumblönduna í þrjú ár og aldrei liðið betur. Ég er komin með sléttan maga og meltingin er komin í hið stakasta

Magnesíum með fjallagrösum frá ICEHERBS hefur hjálpað Hrafnhildi Hákonardóttur mikið.
FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

lag. Með því að taka reglulega inn magnesíum með fjallagrösum get ég jafnvel leyft mér að svindla, því ég veit fátt betra en að geta fengið mér pasta og hvítlauksbraud á góðum degi. Við bakflæðinu tek ég hóstamixtúru með fjallagrösum frá ICEHERBS. Mixtúran er bragðgóð og mjúk í hálsi og hjálpar mér að sofa eins og engill,” segir Hrafnhildur.

Einstök blanda
Magnesíumskortur er eitt stærsta lýðheilsuvandamál sem við glíum við í nútímanum. Magnesíum er eitt mikilvægasta steinefni í líkamanum og kemur við sögu í yfir 300 efnaskiptum, allt frá slökun vöðva- og taugakerfisins, virkni

hjarta- og æðakerfisins og í upptöku steinefna. Magnesíum blandan frá ICEHERBS er einstök á heimsvísu og inniheldur magnesíum citrate og handtínd, íslensk fjallagrös. Fjallagrösinn og magnesíumið virkar saman á einstakan hátt. Fjallagrösinn mýkja meltinguna og magnesíum eykur upptöku á steinefnum úr fjallagrösunum. Magnesíum citrate er eitt fárra bætiefna sem er gott að taka inn að staðaldrí, en það er mjög erfitt að fá nægt magnesíum úr fæðunni. Þá er mælt með að þeir sem stunda líkamsrækt taki magnesíum reglulega.

Áhrif magnesíums
Magnesíum stuðlar að eðlilegri

”Nú hef ég tekið magnesíumblönduna í þrjú ár og aldrei liðið betur. Ég er komin með sléttan maga og meltingin er komin í hið stakasta lag.

Hrafnhildur Hákonardóttir.

vöðvastarfsemi og er talið bæta gæði svefns og draga úr fótapirringi og sinadrætti. Þá stuðlar magnesíum að því að draga úr þreytu og lúða.

Magnesíum er einnig notað í meðhöndlun meltingarvandamála. Það eykur vatnsinntöku í meltingarkerfið sem auðveldar líkamanum að melta og losa hægðir. Þá er magnesíum einnig hreinsandi og hefur góð áhrif á ristilinn. Það stuðlar líka að eðlilegri starfsemi taugakerfisins.

Leyndarmál frá náttúrunni
Fjallagrösinn hafa öldum saman verið notuð sem náttúrleg heilsujurt á Íslandi. Þau eru rík af steinefnum og stuðla að heilbrigðri þarmaflöru. Þá eru fjallagrös vatnslosandi og minnka bjúg. Fjallagrös innihalda einnig trefjar sem mynda mýkjandi himnu á slímhúð í maga sem bætir og mýkir meltinguna.

Hrein náttúruafurð
Markmið ICEHERBS er að nýta náttúruauðlindir sem tengjast íslenskri hefð og sögu og vinna í hreina

neytendavæna vöru fyrir viðskiptavinum. „Við hjá ICEHERBS leggjum áherslu á að framleiða hrein og náttúrleg bætiefni sem byggja á sjálfbærri nýtingu náttúruauðlinda. Við viljum að vörurnar okkar nýtist viðskiptavinum okkar, að virkni skili sér í réttum blöndum og að eiginleikar efnanna viðhaldi sér að fullu. Þá notum við enn fremur engin óþörf fylliefni.“ ■

ICEHERBS fæst í öllum betri matvöruverslunum, apótekum og heilsuvöruverslunum og í nýrri vefverslun á www.iceherbs.is.

ENN MEIRI AFSLÁTTUR 30%-50%

Fylgdu okkur á Facebook

TRAUST Í 80 ÁR

Skoðið laxdal.is

Skipholti 29b • Sími 551 4422 • www.laxdal.is

Smáauglýsingar

550 5055

Afgreiðsla smáauglýsinga og simi
er opin alla virka daga frá 9-16
Netfang: smaar@frettabladid.is

Bílar & Farartæki

BÍLA GALLERÍ

BENZ PLUG-IN HYBRID
MERCEDES-BENZ C 350e Plug in hybrid! Avantgarde. 7/2018, Ekinn aðeins 27 þ.km, Rafmagn og bensín, Leður á slitfl, 360° myndavélar, Allt lykillaust, akreinavari, ofl! Einn sá glæsilegasti! Tilboðsverð 5.250þ. Sjá raðnr.113155 á bilagalleri.is

Bilagalleri bílasala
Smíðjuvegi 3, 200 Kópavogur
Sími: 554 6700
www.bilagalleri.is

Bílar óskast

VILTU LOSNA VIÐ GAMLA BÍLINN ?
Kaupi bíla 25-250þús
Hringdu S. 615 1810 eða sendu sms og ég hringi til baka

Bátar

VEIDIPORTID
Grandagarður 3 • S: 552-9940
9,9hp 299.000.kr

SAIL
Gerið verðsamanburð!
www.veidiportid.is

Þjónusta

Pípulagnir

PÍPULAGNINGARÞJÓNUSTA
Viðgerðir, viðhald og nýlagnir.
Uppýsingar í síma 868-2055

Ábendingahnappinn má finna á

BARNAHEILL.IS

Garðyrkja

» Jarðvinna

» Drenlagir

» Hellulagnir

» Þökulagnir

Þjónustum einstaklinga, fyrirtæki og húsfélög

 519 7780
prostone@prostone.is

Bókhald

Accountant ehf. Laugavegi 178, 105 Reykjavík S. 4900095 / info@accountant.is | www.accountant.is

Búslóðaflutningar

Ert þú að flytja? Búslóðafl., fyrirtækjafl., planófl. o.fl. Extra stór bíll. Búslóðalyfta. Flutningaþj. Mikael S. 894 4560 www.flytja.is flytja@flytja.is

Húsviðhald

» Smíðavinna

» Múrvinna

» Málningarvinna

Þjónustum einstaklinga, fyrirtæki og húsfélög

 519 7780
prostone@prostone.is

Nudd

NUDD NUDD NUDD
Slökunarnudd í miðbæ Reykjavíkur. Lausir tímar. Sími 694 7881, Janna.

Rafvirkjun

RAFLAGNIR, DYRASÍMAR. S. 663 0746.
Töfluskipti, myndsimar. Hagstæð verð. Straumblik ehf. Löggiltur Rafverktaki. straumblik@gmail.com

Keypt & Selt

Óskast keypt

STAÐGREIÐUM OG LÁNUM ÚT Á: GULL, DEMANTA, VÖNDUÐ ÚR OG MÁLVERKI!
Hringar, hálsmen, armbönd, Rolex, Cartier, Patek Philippe o.fl. Hringdu núna og fáðu tilboð þér að kostnaðarlausu!

www.kaupumgull.is
Opið mán - fös 11-16, Skipholt 27, 105

Upplýsingar í síma 782 8800

Fasteignir

Leita að...

160-200 m² iðnaðarhúsnæði fyrir stórfyrirtæki
Staðsetning: Reykjavík eða Kópavogur
Lofthæð á innkeyrsluhurð 4 metrar a.m.k.
Gott útsvæði fyrir gám.
3ja fasa rafmagn

Nánari upplýsingar:
Þröstur Þórhallsson
lögg. fasteignasali
sími: **897 0634**
throstur@miklaborg.is

MIKLABORG **569 7000 | Lágmúla 4 | miklaborg.is**
Óskar R. Harðarson og Jónas Guðmundsson, löggiltir fasteignasalar

Húsnæði

Atvinnuhúsnæði

Til leigu eða sölu 50 m2 bíl + milliloft. Hurð 3,7 m. Lager eða geymsla. Leiga: 109 þús. S: 661-6800

Geymsluhúsnæði

WWW.GEYMSLAEITT.IS
Sérgeymslur á mjög góðum verðum. Frá 2-17 m2. S: 564-6500

GEYMSLUR.IS
SÍMI 555-3464
Suma hluti er betra að geyma. Geymslur fyrir dánarbúð, allt að 20% afsláttur. www.geymslur.is

Ábendingahnappinn má finna á www.barnaheill.is

Fasteignir

HÚSASALAN

OPIÐ HÚS

Eyrarholt 14, Hf. – OPIÐ HÚS
Falleg 162,8 fm íbúð á 3.hæð. Íbúðin er 6 herbergja á tveimur hæðum og skiptist í 5 herbergi, sjónvarpsstofu, tvö baðherbergi, geymslu, stigarými, stofu og opið eldhús. Tvennar svalir. Eignin er við opið svæði skammt frá golfvelli með fallegu útsýni. **Verð 70,9 m. Opið hús á morgun fimmtudaginn 8. júlí - kl. 17.00 – 17.30. VERIÐ VELKOMIN.**

Geir Sigurðsson
s: 655-9000
löggiltur fasteignasali

Aðalsteinn Steinþórsson
s: 896-5865
löggiltur fasteignasali

Traust þjónusta.
Síðumúla 33 - 537-9000
husasalan.is - husasalan@husasalan.is

Tilkynningar

HVALFJARÐAR SVEIT

Deiliskipulagstillaga í landi Eyrar í Svínadal.

Sveitarstjórn Hvalfjarðarsveitar samþykkti á fundi sínum þann 13. apríl 2021 að endurauglýsa deiliskipulags-tillögu fyrir Eyrarás og Eyrarskjól í Hvalfjarðarsveit sbr. 1.mgr. 41.gr. skipulagslaga nr. 123/2010.

Um er að ræða breytingu á landnotkun í landi Eyrar og tekur til lóðanna Eyrarás og Eyrarskjól. Á Eyrarási eru byggingarreitir fyrir íbúðarhús og skemmu. Íbúðarhús á einni hæð allt að 300m², þar með talinn bílskúr og geymsla. Eyrarskjól er gert ráð fyrir þremur fristundarhúsum innan byggingarreits og má hvert hús verða allt að 50m².

Deiliskipulagstillagan liggur frammi á skrifstofu Hvalfjarðarsveitar og einnig á heimasíðu sveitarfélagsins www.hvalfjardarsveit.is.

Athugasemdum skal skilað til skrifstofu Hvalfjarðarsveitar að Innrimel 3, 301 Akranesi, eða netfangið skipulag@hvalfjardarsveit.is merkt **"Eyri Svínadal"**. fyrir **20 ágúst 2021**.

Bogi Kristinnson Magnusen
Skipulags- og umhverfisfulltrúi Hvalfjarðarsveitar
skipulag@hvalfjardarsveit.is

intellecta.is

RÁÐNINGAR

intellecta

Krapvélar
- fyrir kaffihús - ísbúðir eða söluskála

SPM I-PRO 1M
• Blandar 11 lítra
• Ítölsk hönnun
• Kraftmikil og fljót að framleiða
• Hljóðlát
• Fáanleg: - tvöföld eða þreföld

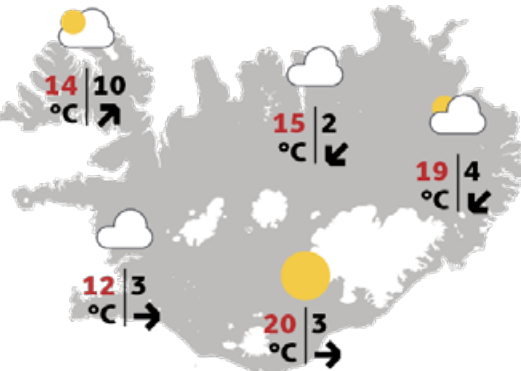
Allt hjá okkur

VERSLUNARTÆKNI
www.verslun.is
Draghalsi 4 - 110 Reykjavík - sími: 535 1300 - verslun@verslun.is

geiri
www.geirihf.is

STORLEIHN

Veðurspá Miðvikudagur

Suðvestlæg eða breytileg átt 3-8 m/s, en suðvestan 8-13 um landið norðvestanvert og allra syðst á landinu. Skýjað en úrkomulítið á landinu sunnan- og vestanverðu, en skýjað með köflum og yfirleitt þurrt norðaustan- og austantil.

Skák Gunnar Björnsson

Krossgáta

- LÁRÉTT**

 - 1 HÁFLEYG
 - 5 FLJÓTFÆRNI
 - 6 TVEIR EINS
 - 8 SÍÐARI
 - 10 Í RÖÐ
 - 11 MÁLMUR
 - 12 MÓT
 - 13 ÝKJA
 - 15 GLÖGG
 - 17 ÁSTAND
- LÓÐRÉTT**

 - 1 TILLAG
 - 2 BEINN
 - 3 KÆRLEIKUR
 - 4 AÐHEFST
 - 7 UMKOMU- LAUS
 - 9 DUGNAÐUR
 - 12 ÞÉTT
 - 14 ÖGN
 - 16 SPIKIL

LÁRÉTT: 1 fjálg, 5 ras, 6 ee, 8 aftari, 10 m, 11 tin, 12 form, 13 afar, 15 giskín, 17 staba. LÓÐRÉTT: 1 framlag, 2 jafn, 3 ást, 4 gerir, 7 ein- mana, 9 atorka, 12 fast, 14 fis, 16 ið.

1	2	3		4	
5				6	7
8			9		
10			11		
			12		
13	14				
15				16	
	17				

Platcheka átti leik gegn Tibensky í Tirvana árið 1988.

1. Dxg7+! Bxg7 2. Bxg7+ Kg8 3. Bf6+ Kf8 4. Hg7 1-0. Hannes Hlifar situr að taflí í Tékklandi og hefur hlotið 3 vinninga í 5 skákum.

www.skak.is: Nýjustu skákfréttir

Sudoku

		1		4	2	6	9	
								7
3		7	5	9		2		4
1		8	9		7	3	5	
		6	3					
7		9	1					8
	9				8	7		
6		5		3				
8		3	4					

			2	9	1		4	3
		7	3				2	
	3				6		9	
		2		8		5		
	5							
			9	1				6
5		3					7	
					9		6	8
8				7	4			

Þrautin felst í því að fylla út í reitina þannig að í hverjum 3x3 reit birtist tölurnar 1-9. Í hverri níu reita línu, bæði lárétt og lóðrétt, birtast einnig tölurnar 1-9 og aldrei má tvitaka neina tölu í röðinni.

Pondus

Eftir Frode Øverli

Gelgjan

Eftir Jerry Scott & Jim Borgman

Barnalán

Eftir Jerry Scott & Rick Kirkman

HEILSUDÝNUR OG -RÚM

MJÚK- OG DÚNVÖRUR

SVEFNSÓFAR

SMÁVÖRUR

STÓLAR

SÓFAR

BORÐ

DORMA

Láttu drauminn rætast

SMÁRATORGI

OPIN Á SUNNUÐ.

KL. 13-17

LOKA

VIKAN

LÝKUR MÁN. 12. JÚLÍ

AUKINN

AFSLÁTTUR

AF VÖLDUM VÖRUM

EKKI MISSA

AF ÞESSU

ALLT AÐ

60%

AFSLÁTTUR

www.dorma.is

VEFVERSLUN

ALLTAF

OPIN

SUMAR

ÚTSALA

40%

AFSLÁTTUR

LICATA

u-sófi

Aðeins 221.940 kr.

Licata u-sófi í Kentucky koníak áklæði. Hægri eða vinstri tunga. Svartir nettir járnfætur. Stærð: 366 x 226 x 82 cm

Dormaverð: 369.990 kr.

Holtagörðum, Reykjavík

Smáratorgi, Kópavogi

Dalsbraut 1, Akureyri

Skeiði 1, Ísafirði

DORMA

Láttu drauminn rætast

Elskarðu að hangsa?

fatboy®

**Fatboy hengirúmin eru
fullkominn staður til þess
að hanga á og hvílast.**

Hvort sem er inni eða úti, heima eða uppi í bústað,
Headdemock hengirúmið frá Fatboy elskar að
hangsa með þér.

Verð 84.900 kr.

Fatboy | Ármúla 44 | 108 Reykjavík | 588 1955 | sekkur.is

Ásgrímur verður með biógöngu á fimmtudag. FRÉTTABLAÐIÐ/ANTON BRINK

Bíóganga með Ásgrími Sverrissyni

kolbrunb@frettabladid.is

Ásgrímur Sverrisson kvikmynda-gerðarmaður leiðir Biógöngu sem Borgarsögusafn Reykjavíkur stendur fyrir fimmtudaginn 8. júlí kl. 20. Gengið verður um miðbæ Reykjavíkur og fjallað um upphaf reglulegra kvikmyndasýninga á Íslandi í Fjalakettinum árið 1906 en þar voru íslenskar kvikmyndir

settar á dagskrá strax í upphafi. Gengið verður hjá og sagt frá gömlum kvikmyndahúsum eins og Nýja bíó og Gamla bíó en einnig verður komið við í Austurstræti þar sem sagt verður frá senu úr Skyttunum eftir Friðrik Þór Friðriksson og ýmislegt fleira til. Gangan hefst við Borgarbókasafnið í Grófinni kl. 20 og eru allir velkomnir. ■

Áslaug og Páll Haukur við gólfverk hennar og teikningar hans. FRÉTTABLAÐIÐ/EYÞÓR

Birgitta skrifar jólaleikrit um Láru og Ljónsa. FRÉTTABLAÐIÐ/SIGTRYGGUR ARI

Birgitta Haukdal og Góí skrifa jólaleikrit um Láru og Ljónsa

kolbrunb@frettabladid.is

Birgittu Haukdal er margt til lista lagt. Eftir að hafa verið í sviðsljósinu í áratíðir sem ein helsta poppstjarna landsins eignaðist hún nýjan aðdáendahóp með sögum sínum um Láru og Ljónsa. Nú er komið að því að Láru og Ljónsi fari á svið í Þjóðleikhúsinu og hefur Birgitta ásamt Góa, skrifað nýtt leikrit

sem verður frumsýnt fyrir næstu jól. Þar segir af jólaævintýrum Láru og Ljónsa. Birgitta mun einnig semja tónlistina við verkið. Verkið gerist á aðventunni og jólasveinarnir eru farnir að tínast til byggða og gefa börnum í skóinn. En eina nóttina hverfur Ljónsi, uppáhalds mjúkdýrið hennar Láru sem er enginn venjulegur bangsi. Hvað getur hafa orðið af Ljónsa? ■

Línan og laus laufblöð

Sýningin Stellingar – línulaga frásagnir, stendur yfir í BERG Contemporary á Klapparstíg.

kolbrunb@frettabladid.is

Meðal þeirra sex listamanna sem eiga verk á sýningunni eru Áslaug Íris Katrín Friðjónsdóttir og Páll Haukur. Áslaug Íris Katrín Friðjónsdóttir sýnir gólfverk, unnið með streng og litaðri fúgu, svo úr verður stór teikning á gólfinu. Verkið heitir Teikning. „Þetta er endurgerð af verki sem ég setti fyrst upp árið 2015 í Hafnarhúsinu. Nú er ég að heimsækja verkið aftur og endurgeri það í nýju rými og með aðeins breyttum efniviði. Svört snúra er teikning í rýminu og til viðbótar nota ég efni sem ég hef notað mikið undanfarið, sem er lituð fúga, sem er hinn fasti punktur verksins,“ segir Áslaug. „Hugsunin er einföld. Línan liggur laus á gólfinu og þræðist í gegnum fúguna sem er mótuð í eins konar hóla eða hrúgur, ef það kæmi vindgustur eða fólk gengur fram hjá verkinu og rekst kannski aðeins í það gæti línan færst til og teiknað sig upp á nýtt. Svo eru hinir föstu punktar sem eru í bláum og grænum tónum og út í svart og

hvítt sem vísa enn fremur í jörð og þyngd á móti hinum loftkennda og flæðandi streng. Þannig að verkið er bæði hverfult og stöðugt.“ Páll Haukur sýnir þrjár stórar teikningar og þrjár minni. „Ég kalla þær haustteikningar og í grunninn eru þær myndbirting lausra laufblaða sem er dreift um myndflötinn. Mér finnst haustið sem myndlíking vera mjög áhugavert. Í teikningunum ríkir ákveðin upplausn og laufblöðin, þegar þau eru fallin af trénu, mynda ástand þar sem heildin hefur leyst upp í parta sína. Teikningarnar kveikja hugmyndir um óstöðugleika og hringrás þar sem ægir saman táknmyndum náttúru og mennskra táknkerfa.“ Um þessa samsýningu segir Áslaug: „Það er virkilega gaman að sýna með þessum hópi listamanna og upplifa listaverkin saman í heild undir yfirskrift sýningarinnar.“ „Maður er upp með sér að vera í félagskap svona flottra listamanna. Þetta er fólk sem maður hefur litið upp til lengi,“ segir Páll. Þess má geta að verk eftir Pál má sjá á þremur öðrum sýningum; samsýningu í Listasafni Reykjavíkur, samsýningu í Verksmiðjunni Hjalteyri og í Nes-kirkju. ■

Teikningarnar kveikja hugmyndir um óstöðugleika og hringrás.

Páll Haukur.

Listamennirnir sem eiga verk á sýningunni

Áslaug Íris Katrín Friðjónsdóttir, Hanna Dís Whitehead, Haraldur Jónsson, Finnbogi Pétursson, Páll Haukur og Sirra Sigrún Sigurðardóttir.

KITLAÐU
BRAGÐLAUKANA

AÐEINS
3.990 kr./mán

stod2.is

BORGGAÐU MEÐ SÍMANUM ALLAN HRINGINN

Nú getur þú greitt með símanum við dæluna á öllum Orkustöðvum, hringinn í kringum landið. Einfalt og snjallt, þannig viljum við á Orkunni hafa hlutina.

Orkan — Ódýrt fyrir alla

Hádegistilboð
2.090 kr

Val á milli tveggja rétta,
nýjir réttir í hverri viku!

Kaffitilboð
Vaffla/súkkulaði kaka &
kaffi/kakó/gos
1.290kr

Virka daga frá 14-17:00
Laugardaga 12-17:00

Forréttatilboð
Premium vængir og drykk
1.790kr
Gildir alla daga til 17:00

/rifrestaurant
 /rifrestaurant

HAPPY HOUR
ALLAN DAGINN
ALLA DAGA

DAGSKRÁ

7. júlí 2021 MIÐVIKUDAGUR

Miðvikudagur

Hringbraut

- 18.00 Lengjudeildarmörkin (e)** Hörður og Hrafnkell fara yfir úrslit og mörk í Lengjudeild karla í knattspyrnu
- 18.30 Undir yfirborðið (e)** Ásdís Olsen fjallar hispurslaus um mennskuna, tilgang lífsins og leitina að hamingjunni og varpar ljósi á allt sem er falið og fordæmt.
- 19.00 Fjallaskálar Íslands (e)** er heillandi heimildabáttur um landnám Íslendinga upp til fjalla og inni í óbyggðum.
- 19.30 Sólheimar 90 ára (e)** Báttur um 90 ára afmæli Sólheima í Grímsnesi. Umsjón. Linda Blöndal.
- 20.00 Saga og samfélag** er báttur þar sem málefni liðandi stundar verða rædd í sögulegu samhengi og vikið að nýjustu rannsóknum fræðimanna á margvíslegum sviðum.
- 20.30 Undir yfirborðið (e)**

RÚV Sjónvarp

- 11.00 Heima-leikfimi**
11.10 Sumarlandabrot
11.15 Manstu gamla daga? Rokkar-arnir.
11.55 Flick flakk Vestmannaeyjar - fyrri hluti.
12.40 Paradisarheimt
13.10 Brautryðjendur Margrét Guðnadóttir.
13.35 Á meðan ég man
14.00 Heilabrot
14.30 Söngvaskáld Magnús og Jóhann.
15.10 Árni Magnússon og handritin Fyrri hluti.
15.50 Græn-lensk hífýli
16.20 Besta mataræðið
17.20 Örkin
17.50 Tákn-málsfréttir
18.00 KrakkaRÚV
18.01 Múminál-farnir
18.23 Hæ, Sámur
18.30 Klingjur
18.41 Minnsti maður í heimi
18.45 Sögur af handverki
18.54 Vikinglöttó
19.00 Fréttir
19.25 Íþróttir
19.30 Veður
19.40 Sumarlandabrot
19.50 Heimilislæknirinn
20.20 Þegar afi eignast barn. Når farfar blir far
21.15 Neyðarvaktin. Chicago Fire
22.00 Tiufréttir
22.15 Veður
22.20 Háskaleg helgi í Bandaríkjunum. One Deadly Weekend in America
23.05 Neytendavaktin. Forbrúkerinspektorene
23.35 Dagskrárlok

Stöð 2 Golf

- 10.00 LPGA Tour** Útsending frá Volunteers of America Classic.
13.00 LPGA Tour Útsending frá Volunteers of America Classic.
16.00 LPGA Tour Útsending frá Volunteers of America Classic.
19.00 Champions Tour Highlights
19.55 LPGA Tour Útsending frá Volunteers of America Classic.
22.55 PGA Special. One Shot Away
23.20 PGA Special. Must-See Moments

Sjónvarp Símans

- 12.30 Dr. Phil**
13.15 The Late Late Show
14.00 The Block
15.05 Life Unexpected
15.50 90210
16.50 The King of Queens
17.10 Everybody Loves Raymond
17.35 Dr. Phil
18.20 The Late Late Show
19.05 The Block
20.10 Trúnó Viðtalsþáttur þar sem rætt er við íslenska tónlistarmenn.
20.45 American Housewife
21.10 Normal People
21.40 Station 19
22.30 Queen of the South
23.15 The Late Late Show
00.00 Love Island
00.55 Ray Donovan
01.45 Jarðarförin mín
02.15 Venjulegt fólk
02.45 Stella Blómkvist
03.30 Manhunt: Deadly Games
04.15 Síminn + Spotify

RÚV Rás eitt

- 06.45 Morgunbæn og orð dagsins**
06.50 Morgunvaktin
07.00 Fréttir
07.30 Fréttayfirlit
08.00 Morgunfréttir
08.30 Fréttayfirlit
09.00 Fréttir
09.05 Segðu mér Kristín Sigurðarsdóttir slysa- og bráðalæknir
09.45 Morgunleikfimi
10.00 Fréttir
10.03 Veðurfregnir
10.13 Á reki með KK
11.00 Fréttir
11.03 Sumarmál. Fyrri hluti
12.00 Fréttir
12.03 Það sem skiptir máli Að-gengi
12.20 Hádegisfréttir
12.42 Hádegðið Fyrri og seinni hluti
13.00 Dánarfregnir
13.02 Sumarmál. Seinni hluti
14.00 Fréttir
14.03 Þá tekur tónlistin við
15.00 Fréttir
15.03 Svona er þetta
16.00 Siðdegisfréttir
16.05 Tengivagninn
17.00 Fréttir
18.00 Kvöldfréttir
18.10 Brot úr Morgunvaktinni
18.30 Hlustaðu nú! Í ljósi krakkasögunnar - Puyi keisarastrákur
18.50 Veðurfregnir
18.53 Dánarfregnir
19.00 Sumartónleikar
20.30 Segðu mér
21.10 Íslendingasögur Haraldur Magnússon
21.40 Kvöldsagan. Sögukaflar af sjálfum mér (7 af 23)
22.00 Fréttir
22.05 Veðurfregnir
22.10 Sumarmál. Fyrri hluti
23.05 Sumarmál. Seinni hluti
00.00 Fréttir
00.05 Næturútvarp Rásar 1

Stöð 2 Bíó

- 11.15 The Trip to Spain**
13.00 Juliet, Naked
14.35 Impractical Jokers. The Movie
16.05 The Trip to Spain
17.50 Juliet, Naked
19.25 Impractical Jokers. The Movie
21.00 Good Boys
22.30 The Exception
00.15 Happy New Year, Colin Burstead
01.45 Good Boys

Stöð 2

- 08.00 Heimsókn** Frábærir þættir með Sindra Sindrasyni sem lítur inn hjá íslenskum fagurkerum.
08.15 The Mentalist
09.05 Bold and the Beautiful
09.25 Divorce
09.50 All Rise
10.35 Lífið utan leiksins
11.10 MasterChef Junior
11.50 Brother vs. Brother
12.35 Nágrannar
12.55 Hvar er best að búa?
13.25 Bomban
14.10 Grand Designs
15.00 Flúr & fólk
15.20 Ultimate Veg Jamie
16.05 Á uppleið
16.35 12 Puppies and Us Heimildarþættir frá 2020 þar sem fylgst er með þegar tólf hvolpar eignast ný heimili og hvernig gengur fyrstu, mikilvægustu mánuðina saman.
17.35 Bold and the Beautiful
18.00 Nágrannar
18.26 Veður
18.30 Fréttir Stöðvar 2
18.45 Sportpakinn
18.53 Vikinglöttó
18.55 Skreytum hús
19.10 Golfarinn
19.45 First Dates
20.35 The Good Doctor
21.20 Coroner Leyndardómsfullir sakamálaþættir frá 2019 sem byggðir eru á vinsælum bókaflökki.
22.05 Sex and the City
22.35 A Black Lady Sketch Show
23.05 The Blacklist
23.55 NCIS. New Orleans
00.35 Tin Star. Liverpool
01.25 The Mentalist
02.05 Divorce
02.30 All Rise
03.15 Brother vs. Brother
03.55 Grand Designs Glæsilegir og frábærir þættir þar sem fylgst er með stórkostlegum endurbótum á heimilum.

Stöð 2 Sport

- 09.00 Valur - FH** Útsending frá leik í Pepsi Max deild karla.
10.40 Gróttá - ÍR Útsending frá leik í Olís deild karla.
11.50 KA - Afturelding
13.10 Seinni bylgjan - karla
14.25 Fjölnir - Haukar Útsending frá leik í Dominos deild kvenna.
17.00 Valur - FH
18.40 Fylkir - ÍBV Útsending frá leik í Pepsi Max deild kvenna.
19.20 Selfoss - Valur Útsending frá leik í Pepsi Max deild kvenna.
21.00 Valur - Skallagrímur Útsending frá leik í Domino's deild kvenna.

Stöð 2 Sport 2

- 07.45 Pittsburgh Steelers - Houston Texans**
09.55 Nottingham Forest - Birmingham City
11.40 Króatía - Spánn
14.00 Phoenix Suns - Milwaukee Bucks
15.55 Vittsjö - Kristianstad Bein útsending.
18.20 EM í dag - Upphitun
18.50 England - Danmörk Bein útsending.
21.00 Frakkland - Sviss
23.25 Phoenix Suns - Milwaukee Bucks
00.15 Króatía - Spánn

UEFA
EURO2020

EM Í DAG

EM2020

Gummi Ben og Helena Ólafs fylgja þér í gegnum EM í sumar!

ALLA LEIKDAGA 21:00

ENG

DAN

UNDANÚRSLIT - Í KVÖLD 19:00

Tryggðu þér áskrift á **stod2.is**

NÓA
KROPP

HAGKAUP

Coca-Cola

SUMAR
ÚTSALA

Allt að 50% afsláttur

EDE
3ja og 2,5 sæta sófar og hægindastóll í koníaksbrúnu áklæði. Set- og bakpullur eru þéttar, mjög þykkar og þægilegar. Fætur eru úr bogadregnu, svörtu járn. Glæsileg, tímalaus hönnun.

2,5 sæta sófi	3ja sæta sófi	Hægindastóll
135.992 kr.	143.992 kr.	95.992 kr.
169.990 kr.	179.990 kr.	119.990 kr.

ÚTSALA
20%
AFSLÁTTUR

SICILIA
2ja og 3ja sæta sófar og hægindastóll.

2ja sæta sófi	3ja sæta sófi	Hægindastóll
118.993 kr.	132.993 kr.	83.993 kr.
169.990 kr.	189.990 kr.	119.990 kr.

LOKAVIKAN

ÚTSÖLULOK SUNNUDAGINN 11. júlí

RICHMOND
Skenkur

83.993 kr. ~~119.990 kr.~~

ÚTSALA
30%
AFSLÁTTUR

COUVIN
Glerskápur/svart birki

151.992 kr. ~~189.990 kr.~~

ÚTSALA
20%
AFSLÁTTUR

Fallegur borðbúnaður – tilvalinn í útileguna eða út á pallinn!

Medusa
Copenhagen

MEDUSA
15%
KYNNINGAR
AFSLÁTTUR

HÚSGAGNA
HÖLLIN

www.husgagnahollin.is
Sími: 558 1100

Klara réttir kynjahallann með eigin þjóðhátíðarlagi

Tónlistarkonan Klara Elíasdóttir syngur um ást sem að brennur á þjóðhátíð í sumarlaginu Heim, sem kemur út í dag og hún hugsar öðrum þræði sem innlegg í umræðuna um að á 88 árum hafi aðeins ein kona samið þjóðhátíðarlag.

thorarinn@frettabladid.is

Klara Ósk Elíasdóttir, forðum kennd við stúlkna hljómsveitina Nylon, kallar sig Klara Elías á Spotify þar sem hún gefur í dag út lagið Heim. Sterk þjóðhátíðartaug er í laginu sem hún tileinkar íslenskum tónlistarkonum sem hafa lítið komið við langa sögu þjóðhátíðarlaga en Ragga Gísla hefur ein samið og flutt slíkt lag, Sjáumst þar, frá 2017.

„Þetta er fyrst og fremst sumarlag. Fullt af hamingju og bjartsýni en ég er líka að gefa það út í tilefni af Þjóðhátíð. Mig langaði svolítið til þess að gera þetta í ár vegna þess að það er búin að vera mikil umræða um mjög ójafna kynjaskiptingu í aðkomu kvenna að þjóðhátíðarlögum. Og mig langaði einhvern veginn líka bara svolítið að undirstrika það að ég er kona að semja og búa til tónlist. Ég er að syngja og ég tek þátt í að útsetja lagið,“ segir Klara sem tileinkar Heim þannig bæði sumrinu og Þjóðhátíð í Eyjum.

Þrjár konur á 84 árum

Söngkonan Salka Sól hefur bent á að samkvæmt hefðinni, eins og hún orðar það, semji konur þjóðhátíðarlagið á 84 ára fresti og þannig megi næst búast við slíku lagi eftir konu árið 2101.

„Ef þær upplýsingar sem ég hef fundið um þetta eru réttar þá hafa þrjár konur tekið á einn eða annan hátt þátt í að semja eða flytja þjóðhátíðarlagið og mig langar bara að vera með í því að breyta þessu,“ segir Klara.

„Það breytist náttúrulega ekkert í ár því Eyjalagið er ekki samið af konu en þetta er samt sem áður mitt innlegg í umræðuna. Ég ákvað bara að taka þetta bara í mínar hendur, gefa þetta út og gera það í tilefni af Þjóðhátíð. Til heiðurs íslenskum tónlistarkonum.“

Hátíð þjóðar

Sumarið og Þjóðhátíð renna svolítið saman í laginu enda tengjast yrkisefnin tvö sterkum böndum í huga hennar. „Ég er bara íslensk sumarpía og ég elska bara ekkert meira en íslensk sumur sem ég held að séu einstök í heiminum.

Bara birtan og sólin og Íslendingar eru svo svakalega hamingjusamir á sumrin. Orkan er svo góð og það eru allir svo glaðir að það skiptir engu máli hvar þú ert að fagna þjóðhátíð,“ segir Klara og slítur orðið í sundur til áhersluauka.

„Þetta kristallast í orðinu, þjóð – hátíð, og mér finnst þjóðhátíð bara einhvern veginn vera allt sumarið en hún nær auðvitað hápunkti þessa fyrstu helgi í ágúst þegar allir finna að svona á lífið að vera. Lífið er yndislegt.“

Brennandi ást

Klara segist aðspurð mjög tilfinningatengd hinni einu sönnu þjóðhátíð þaðan sem hún á ljúfar minningar. „Já, gersamlega. Uppáhaldslínan mín í laginu er líka „það er ekkert eins og ást sem að brennur á þjóðhátíð.“ Ein besta sumarminn-

Klara Elías er hamingjusöm og komin heim og fagnar með því útgáfu lagsins Heim sem er hennar fyrsta lag á íslensku í rúman áratug.

MYND/ADSEND

Ég ákvað bara að taka þetta bara í mínar hendur, gefa þetta út og gera það í tilefni af Þjóðhátíð. Til heiðurs íslenskum tónlistarkonum.

Klara samdi Heim ásamt Ölmú Guðmundsdóttur og þær útsettu lagið ásamt James Gladius Wong.

eldinum en segist undanfarið hafa verið mest í því að gefa út smáskífur eins og Heim, sem hún hefur ekki ákveðið hvort muni einnig rata á væntanlega plötu.

„Ég er að vinna í plötu sem verður á íslensku en ég veit ekki hvort Heim verði hluti af henni,“ segir Klara, sem einnig er að leggja lokahönd á EP-plötu, svokallaða stuttskífu, sem kemur út fljótlega.

„Ég er einhvern veginn alltaf að fresta þessu til þess að leyfa stöku lögunum sem ég er að gefa út að njóta sín. Það er alls konar í gangi hjá mér og ég er bara að búa til tónlist á fullu. Bæði á íslensku og ensku og semja fyrir sjálfa mig og aðra,“ segir Klara og bætir við að hún sé til dæmis mikið að semja tónlist fyrir sjónvarpsþætti. „Ég er bara að gera alls kyns hluti.“ ■

Allt að gerast

Klara er með mörg járn í tónlistar-

NÝJUNG
72 KLST. RAKI

NIVEA

VIRKJAÐU INNRI GETU HÚÐARINNAR

**3X
MEIRA**

NIVEA HYDRA SKIN EFFECT
inniheldur hreint hýalúron
sem virkjar 3x meira af
eigin hýalúroni húðarinnar.
Gefur mikinn raka í 72 klst.
og húðinni meiri fyllingu.

Bakþankar

Láru G. Sigurðardóttur

Spítalalíf

„Ef þú ætlar ekki að missa af dýrmætri kennslu skaltu læðast aftur upp á skurðstofu eftir að þú stimplar þig út“ sagði skurðlæknir þegar ég var að klára sólarhrings-vakt á spítalanum. Á vinnutíma var sjaldan stoppað á salerninu því sjúklingarnir þöfnuðust mín sífellt. Matartímar enduðu gjarnan á hlaupum milli hæða. Þegar börn-in urðu veik var barnapía kölluð út því sjúklingarnir þöfnuðust mín meira. Líka sauðölvaði sjúklingur-inn sem þurfti margra tíma tiltal svo ég gæti saumað saman sár hans sem var opið inn að höfuðkúpu. Mér er líka minnisstætt að þurfa að tilkynna bráðveiku fólki að spítalinn ætti ekki pláss fyrir það, þrátt fyrir að heilu legudeildirnar stæðu auðar. Það vantaði fólk.

Þetta var fyrir fimmtán árum og þá var líka verið að spara. Samt mætti maður til vinnu fullur bjart-sýni fyrir næsta dag. Þangað til ég batt endi á mitt spítalalíf.

Ástæðan fyrir því að stjórnvöld eiga að hlusta á lækna er sú að þeir hafa yfirsýn yfir þá starfsemi sem fer fram innan spítalans. Læknar eru ekki að lýsa neyðarástandi af því að þeir vilja strjúka feitri velsæmisbumbu. Vel þekkt er að sjálfsvígstíðni meðal lækna, sem er tvöfalt hærri en í samfélaginu, tengist líkamlegu og andlegu álagi sem er landlægt í starfsgreininni. Þá er kulnun algeng og talin stafa meðal annars af þvingunum í starfi og stjórnunarágreiðing.

Læknirinn Avedis Donabedian (1919-2000), sem er álitinn faðir gæðaeftirlits í heilbrigðisþjónustu, lét hafa eftir sér að kærleikur væri grundvöllur góðrar heilbrigðisþjónustu. Þurfa stjórnvöld ekki einmitt að sýna starfsmönnum sínum í heilbrigðiskerfinu meiri kærleik og veita áheyrn? Það mun skila sér til allra sem þurfa á þjónustu þeirra að halda. ■

Atvinnublaðið

— Mest lesna atvinnublað Íslands —

FINNDU RÉTTA STARFSKRAFTINN Í MEST LESNA ATVINNUBLAÐI LANDSINS!*

*Samkvæmt prentmælingum Gallup

Beinn sími: 550 5625

Sölufulltrúar: Hrónnar Helgason, hronnar@frettabladid.is Arna Rut Kristinsdóttir, arnarut@frettabladid.is

FRÉTTABLAÐIÐ

Straumurinn er í Öskju!

Einföld og örugg hleðsla frá Innogy

Með heimahleðslustöð frá Innogy getur þú hlaðið bílinn með einföldum og öruggum hætti. Við erum sérfræðingar í rafbílum og svörum öllum þínum spurningum um allt sem þeim tengist.

Kynntu þér málið á askja.is/hledslulausnir

Innogy eBox Smart 22kW – Verð 189.000 kr.

Virðisaukaskattur fæst endurgreiddur af hleðslustöð og uppsetningu.

Askja • Krókhálsi 11-13, 110 Reykjavík • 590 2100 • askja.is